

Karlova univerzita
Pedagogická fakulta
Katedra tělesné výchovy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Volnočasové aktivity příslušníků Policie ČR ve Středočeském kraji

Leisure Activities of the Police CR in Central Region

Martin Kučerák

Vedoucí práce: PhDr. Martin Dlouhý Ph.D.

Studijní program: Vychovatelství (B7505)

Studijní obor: BC-VYCH (7505R008)

2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem Volnočasové aktivity příslušníků Policie ČR ve Středočeském kraji vypracoval samostatně za použití zdrojů, které jsou uvedeny v seznamu literatury a níže. Souhlasím se zveřejněním bakalářské práce podle zákona č. 111/1998 sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů. Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 sb., autorský zákon ve znění pozdějších předpisů. Prohlašuji rovněž, že odevzdaná elektronická verze mé práce je identická s její tištěnou podobou.

V Praze dne

.....

Podpis

Poděkování

Rád bych zde poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce, panu PhDr. Martinu Dlouhému Ph.D., za jeho odborné rady, podnětné připomínky a lidský přístup včetně podpory nezbytné pro realizaci této práce. Také bych zde rád poděkoval své snoubence Bc. Anně Šťastné za její trpělivost a oporu během celého studia.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá tématem Volnočasové aktivity příslušníků Police ČR ve středočeském kraji. Práce se sestává ze dvou částí, části teoretické a části výzkumné.

V teoretické části se nejprve věnuje pojmu životní způsob a stylu života, který je pro různé skupiny subjektů odlišný. Na základě těchto teoreticky vymezených pojmů lze lépe chápat následné kapitoly týkající se volného času a volnočasových aktivit. Pro přehlednost a úplnost faktů je v teoretické části také blíže popsána organizační struktura Police České republiky a jejích tří základních složek, kterými jsou služba dopravní policie, služba pořádkové policie a samozřejmě i služba kriminální policie a vyšetřování.

Výzkumnou část představuje dotazníková anketa, která je cílena na zjištění jak policisté a policistky ve středočeském kraji tráví svůj čas a jakým volnočasovým aktivitám se věnují. Závěr této práce obsahuje vyhodnocení dotazníku a diskusi nad zjištěnými údaji.

Klíčová slova

- Volnočasové aktivity
- Volný čas
- Životní styl
- Životní způsob
- Policie ČR

Annotation

This bachelor thesis addresses the topic “Leisure Activities of the Police in the Central Region of the Czech Republic”.

The work consists of two parts: theoretical and research. The theoretical part of the thesis, the terms “life style” and “way of life” that is different for different groups of subjects.

Based on the segmentation of people, who were chosen for this study, theoretically defined concepts can better describe the logic of subsequent chapters focusing free time and leisure activities. For clarity and completeness of the facts in the theoretical part, the organisational structure of the Police in the Czech Republic is described, including its three basic elements, namely the service of traffic police, riot police service and of course the Criminal Police and Investigation.

The research is a part of the questionnaire survey, which is aimed at finding out, how police officers in the Central Region spend their time and what leisure activities they prefer. The conclusion of this work includes an evaluation questionnaire and discussion about the identified data.

Keywords

- Leisure activities
- Leisure
- Live styl
- Way of live
- Police of Czech republic

Obsah

1. Úvod.....	8
2. Problém a cíl práce.....	9
3. Sociologie životního způsobu	11
3.1. Životní způsob.....	11
3.1.2 Subjekty životního způsobu.....	11
3.2 Životní styl.....	12
3.2.1 Druhy životních stylů.....	14
4. Volný čas.....	19
4.2 Volnočasové aktivity obecně.....	20
4.3 Funkce volného času	21
4.4 Způsoby trávení volného času	22
4.4.1 Aktivní trávení volného času	22
4.4.2 Pasivní trávení volného času.....	23
5. Organizační struktura Policie České republiky	24
5.1 Jednotlivé druhy služeb Policie České republiky	25
6 Volnočasové aktivity policistů v jednotlivých službách PČR	30
7. Výzkumná část	32
7.1 Hypotézy.....	32
7.2 Metody a postup práce.....	33
7.3 Charakteristika výzkumného souboru	34

7.4 Výsledky výzkumu	34
7.5 Verifikace hypotéz.....	46
8. Diskuse	48
9 Závěr.....	50
Seznam použité literatury	52
Informační zdroje	53
Přílohy	53

1. Úvod

Předmětné téma považuji za aktuální z mnoha důvodů. V naší společnosti existuje mnoho zaměstnání a povolání, která na své vykonavatele kladou různé nároky. S tímto je spojena různá časová náročnost těchto povolání a profesí. Každé z nich vyžaduje velké úsilí a odbornou způsobilost. Já osobně jsem však přesvědčen, že profese spadající obecně do kategorie Integrovaný záchranný systém jsou jedny z nejnáročnějších a nejkomplexnějších povolání vůbec. Ať se jedná o lékaře, hasiče nebo policisty, jeden každý musí v rámci své působnosti splňovat po celou dobu služebního či pracovního poměru v maximální možné míře podmínky odborné způsobilosti, což obnáší především neustálou aktualizaci teoretických informací a praktických postupů. Vedle toho je nutné zmínit, že ani jedna ze složek IZS nemá fixní pracovní dobu. Lékař nemůže neposkytnout pomoc jen proto, že má po pracovní době. Hasiči ani policisté nebudou nečinně stát a přihlížet mimořádné události jen proto, že nejsou ve službě. Časový fond pro dobu volna je tedy u těchto specifických povolání relativně malý. Tuto skutečnost jsem nenalezl v literatuře či veřejnoprávních médiích. Jsem si toho plně vědom, neboť jsem příslušníkem Policie České republiky. To je zároveň jeden z mnoha důvodů, který mne přivedl na myšlenku zamyslet se nad důležitostí správného využívání volného času a volnočasových aktivit k co nejefektivnější regeneraci fyzické, ale především psychické. Provéřit jaké jsou způsoby trávení volného času, duševní hygieny a relaxování. Tyto poznatky pak porovnat se stavem v reálném životě.

2. Problém a cíl práce

Hlavním cílem mé práce je prozkoumat, jak tráví svůj volný čas příslušníci vybraných složek Policie České republiky (dále také „PČR“), jakým volnočasovým aktivitám se věnují a do jaké míry. Zda mají dostatečné povědomí o důležitosti a způsobech správného trávení volného času a jsou si vědomi toho, jak správně volit volnočasové aktivity pro svůj volný čas.

Ve své práci se budu věnovat také životnímu stylu a způsobu života, abych na danou problematiku nahlížel komplexně. S problematikou životního způsobu a životního stylu totiž úzce souvisí také služební zařazení jednotlivých policistů. Proto pro přehlednost a úplnost v práci také popíši organizační strukturu a jednotlivé služby PČR.

V teoretické části této práce se budu také věnovat definicím způsobu života, životního stylu a tyto poznatky následně aplikuji na soudobé příslušníky PČR. Dále zaměřím pozornost na volný čas obecně, tedy co je obsahem tohoto pojmu, jaké má funkce a jeho významu nejen v obecné rovině, ale popsané poznatky přímo použiji na možnosti policistů sloužících v různých organizačních součástech PČR.

Ve výzkumné části své práce pak porovnáím data získaná pomocí dotazníku s teorií a zhodnotím tak, zda a do jaké míry tráví policisté svůj volný čas korektně a efektivně. Ze získaných dat vyhodnotím, jakým volnočasovým aktivitám se příslušníci té které složky ve volném čase věnují a zkonstatuji, zda svůj volný čas tráví aktivně nebo jsou spíše pasivní. Pokud se však zjištěná data nebudou výrazně shodovat s teorií, pokusím se na tento stav reagovat návrhem odpovídajících opatření směřujících k nápravě.

Problémové otázky

Na základě stanoveného cíle práce jsem formuloval následující problémové otázky:

- 1) Bude výběr volnočasových aktivit závislý na druhu služby (pořádková, dopravní, kriminální policie a vyšetřování) u které je policist(k)a služebně zařazený?
- 2) Bude mít vliv na výběr volnočasových aktivit nejvyšší dosažené vzdělání policistů?

- 3) Má délka služebního poměru vliv na výběr aktivních volnočasových aktivit?
- 4) Jsou policisté také členy dobrovolných sdružení či spolků jako je například sbor dobrovolných hasičů?
- 5) Upřednostní policisté pasivní sledování televize nebo čas strávený u počítače před kulturně hodnotnějšími aktivitami jako jsou návštěva divadla, kina nebo koncertů?

3. Sociologie životního způsobu

Mohlo by se zdát v celku jednoduché vymezit pojem životního způsobu. Ovšem zajímáme-li se o tuto problematiku hlouběji, dojdeme nezbytně k závěru, že sociologie je multiparadigmatickou vědou a proto ani sociologie životního způsobu nebude na tuto problematiku nahlížet jednotně. Obecně lze říci, že předmětem sociologie životního způsobu je člověk nebo skupina či společnost a jejich způsob života. Životní způsob se tedy nedá jednoznačně definovat empiricky, a proto se na něj musí pohlížet teoreticky za aplikování obecné sociologické teorie. Takových teorií je ovšem vícero a pokrývají základní složky lidského bytí (práce – sociologie práce, rodina – sociologie rodiny, výchova – sociologie výchovy, etc.). Abychom však mohli pojem životního způsobu vymezit, musíme se zaměřit na jeho základní složky, a to jednak na pojmy, kterými se způsob života vyjadřuje – životní způsob, životní styl, kvalita života, životní úroveň, a jednak na subjekty životního způsobu (jedinec, skupina, společnost).¹

3.1. Životní způsob

Životní způsob lze na základě výše uvedeného považovat za obecný pojem. Dle Jany Duffkové (české socioložky) lze životní způsob definovat jako, cituji: „*systém významných činností a vztahů, životních projevů a zvyklostí typických, charakteristických pro určitý subjekt (jedince či skupinu, eventuálně společenství či společnost coby konkrétní nositele životního způsobu)*.“²

3.1.2 Subjekty životního způsobu

Subjekty životního způsobu dělíme do dvou skupin. Základním subjektem životního způsobu je jednotlivec jako individuum. Předmětem životního způsobu je tedy jeho způsob života,

¹ KUBÁTOVÁ, Helena. Sociologie životního způsobu. Praha: Grada Publishing, 2010, Sociologie (Grada)

² KUBÁTOVÁ, Helena. Sociologie životního způsobu. Praha: Grada Publishing, 2010, Sociologie (Grada),

životní styl, kterým žije a v jaké kvalitě jej žije, to jakým způsobem se chová, uvažuje a projevuje na venek ve společnosti. Druhou skupinou subjektů životního způsobu jsou skupiny. Ze sociologického hlediska lze za skupinu považovat soubor lidí, kteří vědí o existenci ostatních, stýkají se s nimi a mají spolu něco společného (hodnoty, cíle, normy). Příkladem takových skupin mohou být pracovní skupiny, škola resp. školní třída a další. V konečném důsledku je skupinovým subjektem životního způsobu nejvyšší kategorie celá společnost.³

3.2 Životní styl

Konkrétnějším pojmem, mnohdy považovaným za synonymum „životního způsobu“, je pojem **životní styl**. Na tento pojem však musíme nahlížet dvojím způsobem, a to z pohledu jednotlivce, a z pohledu skupiny.⁴ *„Životním stylem jednotlivce je možné rozumět ve značné míře konzistentní životní způsob jednotlivce, jehož jednotlivé části si navzájem odpovídají, jsou ve vzájemném vztahu, vycházejí z jednotného základu, mají společné jádro, resp. určitou jednotící linii, tj. určitý styl, který se jako červená linie prolíná všemi podstatnými činnostmi, vztahy, zvyklostmi apod. nositele životního stylu.* Na základě uvedeného lze dovodit, že podstatnými znaky pro definování **životního stylu skupiny** budou některé typické společenské rysy životního způsobu většiny jednotlivců patřících do takové skupiny. Příkladem skupiny vhodným pro mé téma jsou tzv. profesní skupiny.

Výše uvedené definice pohlíží na tak běžně užívaný pojem životní styl vědecky a nejsou mnohdy pro širší „neodborné“ publikum zcela pochopitelné. Proto bych zde dále pro příklad uvedl i jiné definice předmětného pojmu.

³ KUBÁTOVÁ, Helena. Sociologie životního způsobu. Praha: Grada Publishing, 2010, Sociologie (Grada)

⁴ KUBÁTOVÁ, Helena. Sociologie životního způsobu. Praha: Grada Publishing, 2010, Sociologie (Grada), s 13

Jan Jandourek ve svém sociologickém slovníku jako životní styl „označuje komplex psaných a nepsaných norem a identifikačních vzorců, souhrn životních podmínek, na které lidé berou ohled ve vzájemných vztazích a chování. Jeho podoba je ovlivněna životním cyklem, společenskými rolemi, tradicí apod. Výrazný životní styl může přejít v subkulturu.“⁵

Prezentované definice životního stylu jsou sociologického charakteru. Pro pestrost bych zde uvedl i filosofický pohled na daný pojem v podání francouzského filosofa a spisovatele Denise Diderota. Ten v pojmu životní styl viděl hlavně převládající způsob života jak jednotlivců, tak i sociálních skupin. Tento způsob života dle něj zahrnuje reprodukční charakteristiky, typy pracovních vztahů, způsob sociální interakce, trávení volného času apod. Také soudí, že životní styl je ovlivněn tradicemi, prostředím, ekonomickou a sociální vyspělostí společnosti atd.

Na základě výše popsaného lze tedy soudit, že za životní styl považujeme způsob, jakým žijeme svůj každodenní život v určitém sociálním prostředí, které je ovlivňováno mnoha kulturně společenskými, ekonomickými a také politickými aspekty. Jejich dopad na jednotlivé sociální skupiny je pak různě intenzivní. To souvisí např. s úrovní vzdělání dané skupiny, druhem práce, která je předmětem činnosti takové skupiny či úrovní všeobecného rozhledu jednotlivých subjektů této sociální skupiny. Životní styl lze tedy považovat za životní projevy, které můžeme pozorovat do jisté míry jen u některých jedinců. Nějaký životní způsob však má každý člověk.⁶ Určit tedy rozdíl mezi těmito pojmy je velmi problematické neboť se v podstatných částech překrývají. Osobně vidím tyto pojmy jako synergické, protože způsob jakým žijeme, vychází z našeho životního stylu a právě styl, jakým jsme se rozhodli žít, má přímý dopad na náš způsob života.

⁵ JANDOUREK, Jan. Sociologický slovník. Portál, 2007, s.243

⁶ KUBÁTOVÁ, Helena. Sociologie životního způsobu. Praha: Grada Publishing, 2010, Sociologie (Grada)

3.2.1 Druhy životních stylů

Zdravý životní styl

Spojení zdravý životní styl v nás evokuje především zdravou, racionální a vyváženou stravu. Zdravá strava je ovšem jen jednou z několika částí tvořících zdravý životní styl. Chceme-li pohlédnout na zdravý životní styl jako na celek, musíme ho rozdělit do několika dílčích oblastí. Základem pro zdravý životní styl je zdravé prostředí ve kterém žijeme. První oblastí tedy bude **životní prostředí**. Díky zodpovědné péči o čistotu životního prostředí si lidé primárně vytváří prostředí zdravé a příznivé pro jejich život a sekundárně rovněž pro život všech ostatních organismů žijících v tomto prostředí s nimi. Další oblastí je **rodina**. Pokud člověk žije v harmonickém a spokojeném rodinném prostředí, nemusí být konfrontován se škodlivými faktory jako např. stres. Dodržují-li rodinní příslušníci zásady zdravého životního stylu, vytváří tím pro sebe zdravé prostředí, v němž jsou rovnoměrně naplňovány všechny jejich potřeby (potřeba bezpečí, místa nebo podpory). Do oblastí zdravého životního stylu patří také oblast **společenská**, sociální. Nejdůležitějšími faktory v této oblasti zdravého životního stylu jsou péče o zevnějšek jedince ve smyslu vhodného odívání do různých prostředí, komunikační dovednosti a rozlišování společensky vhodného a nevhodného chování a vůbec celková existence zdravého jedince ve zdravé společnosti. Tyto oblasti jsou spíše „normativního“ charakteru a mají celospolečenský rozměr. Oblasti zdravého životního stylu týkající se spíše jedinců jsou pak **zdravá strava** a v neposlední řadě na ní navazující **dostatek pohybu**. Zdravá strava, někdy také označovaná jako racionální, je považována za jednu z hlavních zásad zdravého životního stylu a tím pádem také, jak jsem zmínil výše, za nejznámější zásadu tohoto životního stylu. Důraz je zde kladen na rovnováhu a vyváženost. To se týká jak skladby potravin, tak celkového poměru příjmu ku výdeji energie. Vysoká důležitost je také kladena na pravidelnost příjmu potravy a její dávkování. Existují desítky návodů a desater zdravé výživy a přístup k informacím v této oblasti je vskutku snadný. Doplnkem ke zdravé stravě je pak také přiměřený pohyb. Je tedy zřejmé, že kdokoli se rozhodne praktikovat tento styl života, snadno nalezne vše potřebné⁷.

⁷ Zdroj dostupný 7. dubna 2017 ve 14:00 hodin na
<http://www.kapezet.cz/index.php?object=General&articleId=160&leveMenu=0>

Alternativní životní styl

*Alternativou obecně se rozumí možnost volby mezi dvěma nebo více způsoby řešení (zpravidla protikladnými), volitelný způsob řešení, event. v prostém významu možnost. Nutnou a nezbytnou podmínkou alternativního životního stylu je tedy především existence různých životních stylů a možnosti výběru mezi nimi. Alternativní životní styl je pak životní styl volitelný.*⁸ V dnešní moderní společnosti máme na všechny oblasti lidského působení jisté standardy a proto všeobecně považujeme za normální vše, co je v mezích těchto standardů. Řekl bych, že jakékoliv úmyslné vybočení ze standardu do určitého směru (způsobu chování nebo projevování se ve společnosti) je alternativa. Lidé, kteří tedy přijali odlišný životní styl (alternativní) jsou proto ve společnosti velmi snadno identifikovatelní, neboť se vymykají zažitým zvyklostem. Tyto odlišnosti mohou být v jiném způsobu oblékání, stravování, poslouchání jistého druhu hudby atd. V podstatě sem patří každá podstatná oblast lidského života, kterou daná skupina životního stylu řeší jinak než je obvyklé. Některé z těchto životních stylů mají nebo měli tolik příznivců, že se z nich staly subkultury⁹. Jako příklad jsem se rozhodl uvést následující:

Punk

Toto hnutí vznikalo na konci sedmdesátých let hlavně v Anglii. Typickým postojem pro tento životní styl je odpor. Z angličtiny lze slovo Punk přeložit jako výtržník. Ačkoliv punk nemá žádný nebo tedy spíše jednotný ideový směr, punkeři svůj odpor vyjadřují v postojích vůči extrémismům (nacionalismus, komunismus), rasové diskriminaci, válkám nebo globalizaci. V některých zdrojích se lze také dočíst, že základem punku je provokace. Tuto provokaci prezentují nejen svými názorovými postoji, ale také způsobem oblékání, resp. celkovým vzhledem či punkovou hudbou a jejími texty. Příslušníci tohoto hnutí mají blízko k anarchismu a neskrývají náklonnost k měkkým drogám jako je třeba marihuana.¹⁰

⁸ Zdroj dostupný dne 7. dubna 2017 ve 14:00 hodin na http://www.janaduff.estranky.cz/clanky/sociologie-zivotniho-stylu/Duffkova_zivotni_zpusob_styl_variantnost_.html

⁹ Zdroj dostupný dne 7. dubna 2017 ve 14:00 hodin na https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDivotn%C3%AD_styl#Alternativn.C3.AD_.C5.BEivotn.C3.AD_styl

¹⁰ Zdroj dostupný dne 7. dubna 2017 ve 14:05 hodin na <https://cs.wikipedia.org/wiki/Punk>

„Skejt’áci“

Príslušníci tohoto alternativního životního stylu jsou převážně vyznavači skateboardingu a snowboardingu – odtud jejich název. Příslušníky tohoto stylu lze snadno identifikovat díky jejich oblečení. To tvoří především široké, volné kalhoty, o několik velikostí větší trička, mikiny s kapucí, jejichž doplňkem je paradoxně čepice s kšiletem a na nohou mají sportovní boty určené pro jízdu na skateboardu. Jako svou životní filosofii prezentují hesla: Buď volný, raduj se z pohybu, jdi na hranici svých možností. Hudbou, která je pro toto hnutí typická je hip-hop či rap.¹¹

Squatting

Squat je anglické slovo, jehož překlad do českého jazyka má mnoho významů. V rámci vymezení dané subkultury bych vybral jako vhodné spojení neoprávněně obývat či bydlet tzv. „na černo“¹². Jako squat ovšem také označujeme opuštěnou nemovitost, ve které dochází ke squattingu. Pojem squatting pak používáme pro označení činnosti spočívající v obydlování opuštěných, chátrajících nemovitostí nebo využívání takových objektů k společenským nebo kulturním akcím. Osoby, které obydlují squaty nebo tam pořádají popsané akce, se nazývají squatteři.

Squatting jako hnutí má kořeny v protestních hnutích vznikajících v 60. letech ve Spojených státech amerických a západní Evropě. V České republice (resp. tehdejší Československu) se squatting objevuje po listopadových událostech roku 1989. Nejčastěji je squatting provozován na území hlavního města Prahy. Na přelomu tisíciletí zde bylo evidováno zhruba čtyři tisíce nevyužívaných nemovitostí (domů a objektů), kde aktivně squatovalo něco kolem tří stovek lidí. Hlavní důvody pro provozování tohoto alternativního způsobu života jsou nejčastěji **řešení vlastní bytové situace, potřeba vlastního subkulturního prostředí a odlišné hodnoty a etické principy**. V oblasti bytové politiky dochází k situacím, kdy jsou ve městech náklady na bydlení natolik vysoké, že si mladí lidé, sociálně slabší lidé nebo důchodci nemohou dovolit mít vlastní byt. To je vede ke squattingu. Co se týče vymezení subkulturního prostředí, stávají se squaty jakýmsi kulturními středisky,

¹¹ Zdroj dostupný dne 7. dubna 2017 ve 14:05 hodin na <https://cs.wikipedia.org/wiki/Squatting>

¹² Anglicko - český výkladový slovník. Nakladatelství Lidové noviny, Praha, 1998. ISBN 80-7106-304-5

v nichž se schází různá společenství stojící na samosprávném a komunitním soužití. Tyto komunity zde poukazují na negativní společenské jevy, prosazují odlišné etické a morální hodnoty s cílem názorově vyvážit konzumní uvažování majoritní společnosti. V tom co tyto komunity vytvářejí a provozují se pak odráží jejich hodnoty a etické principy – třetí důvod, který dal squattingu vzniknout.¹³

Ačkoliv se lze dočíst o tom, že squatting je přínosný a to zejména díky tomu, že upozorňuje na sociální problematiku a lidská práva, vytváří menšinové kultury, umožňuje setkávání lidí z těchto kultur nebo pomáhá udržovat nemovitosti, ve kterých ke squattingu dochází, v České republice naráží squatting na překážky v právním řádu. Jedná se tedy o kriminalizované jednání, které naplňuje znaky skutkových podstat různých trestných činů. Nejčastěji se jedná o trestné činy proti majetku jako neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo nebytovému prostoru dle § 208 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Dle odstavce prvního tohoto ustanovení bude trestem odnětí svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem potrestán ten, kdo protiprávně obsadí nebo užívá dům, byt nebo nebytový prostor jiného. Dle odstavce druhého výše uvedeného ustanovení pak bude stejně potrestán ten, kdo oprávněné osobě v užívání domu, bytu nebo nebytového prostoru neoprávněně brání.

Gothici

Počátky této subkultury a s ním spojeného alternativního životního stylu lze datovat do sedmdesátých až osmdesátých let dvacátého století ve Velké Británii. Zde působilo několik post-punkových kapel, které se začali v osmdesátých letech organizovaně scházet a vytvářet postupně nový hudební styl – ghotick rock. Ovšem pojem ghotick jako označení subkultury poprvé použil Steve Keton ve svém článku „The face of Punk Ghotique“ a za kolébku tohoto hnutí pak lze považovat londýnský klub Batcave. Zde se myšlenky tohoto hnutí začali šířit mezi veřejnost. Proto jsou tzv. old school ghotici označováni slovem Batcaver.¹⁴

¹³ Zdroj dostupný dne 1. března 2017 v 16:21 hodin na <http://www.my-sites.com/squatting/>

¹⁴ Zdroj dostupný 4. března 2017 v 9:46 hodin na <http://babybat.blog.cz/1402/gothicka-subkultura>

Pro ghotickou subkulturu je typické, že nereaguje na politickou situaci a názory, nezajímá se o sociální problematiku a dokonce ani náboženství. Tím se lze vyvrátit tvrzení, že mezi příznivci ghotického hnutí převažují satanisté. Dále jsou ghotici veřejností milně spojováni s násilím, spodinou společnosti, nenávisť k menšinám a jinými patologickými jevy. K tomuto milnému úsudku, předpokládám, vede společnost vzhled a projevování gotiků. Charakteristické hudební žánry této subkultury jsou hlavně ghotick rock, death rock, dark wave či ethereal wave. Typickým oblečením jsou pak historické (korzety, dlouhé kabáty, kříže), ale i moderní oděvy (nařasené mini, vysoké boty), které spojuje černá barva. Tato móda je podobná heavy metalové neboť se liší jen v drobnostech. Navzdory uvedenému jsou však členové této subkultury nevýbojní a tolerantní pacifisté. Toto hnutí podporuje individualismus a kreativitu. Možná díky své komplikovanosti jsou ghots veřejností nepochopeni a demonizováni.¹⁵

Alternativních životních stylů je samozřejmě mnohem více a vybrané slouží jen demonstrativně. Spousta dříve populárních stylů buď již zcela zanikla nebo se netěší již tak všeobecné oblibě. Příkladem může být např. hnutí hippies. Dalšími alternacemi na životní styl mohou být různé náboženské subkultury jako hare krišna či naopak mimo zákon stojící motorkářská bratrství a kluby, která jedince ovlivňují natolik, že jim podřídí svůj život.

Nezdravý životní styl

Nezdravý životní styl je, jak již z názvu vyplývá opakem zdravého životního stylu. Pro nezdravý životní styl se na rozdíl od toho zdravého většinou podle mého názoru lidé sami nerozhodnou, ale je to „produkt“ moderní doby. Spousta lidí dnes pracuje pomocí počítače nebo nějakého přístroje či nástroje, který jeho práci usnadňuje. Ovšem mezi sedavá zaměstnání lze rovněž zařadit např. i povolání jako řidič, skladník atd. Díky tomu se pohyb a fyzická práce dostávají do pozadí. Lidé, kteří mají tzv. sedavé zaměstnání, pak ve svém volném čase provozují běžné činnosti (nákupy, rodina, relaxace) a portfolio pohybových aktivit nijak nerozšiřují. K tomu lze přidat stres a špatné stravovací návyky a dostáváme se do spirály, která vede k moderním nemocem jako je např. obezita, žaludeční vředy, psychosomatické poruchy způsobené stresem aj.

¹⁵

tamtéž

4. Volný čas

Každý člověk tento pojem běžně používá, aniž by však tušil co je jeho přesným obsahem. Proto považuji za důležité uvést zde, jaký časový úsek každého dne lze považovat právě za tzv. volný čas. Velmi obecně a prostě lze za volný čas považovat úsek dne, kdy nepracujeme, ale také nespíme. Přesnějším vymezením pojmu volný čas však získáme v případě, že za takový časový úsek označíme období, kdy z dne odečteme čas, který věnujeme hygieně a fyziologickým potřebám, práci včetně transferu do ní a zpět a běžným denním činnostem (úklid, nákup, příprava materiálů do zaměstnání apod.). V tomto úseku dne tedy provádíme pouze činnosti, jež skutečně provádět chceme a to za podmínky, že jsme si plně vědomi faktu, že takové činnosti dělat nemusíme.¹⁶

Možností jak trávit svůj volný čas máme hned velké množství a míst pro jeho realizaci rovněž. Je prokázaným faktem, že v době dospívání mají lidé volnočasových aktivit více. V průběhu dospívání je pak tento okruh zužován. Děje se tak nejen díky úbytku časového prostoru pro takové aktivity a také kvůli mnoha dalším faktorům jako jsou například zdravotní stav, potřeby (fyzické a intelektuální) či prohloubení dovedností v některé ze zvolených aktivit. V dnešní moderní společnosti, kdy více jak polovina zaměstnaných pracuje nad rámec své běžné pracovní doby, mají lidé tendence sklouzávat do konzumně pasivního způsobu života a ve volném čase být nadměrně pasivní. Náplní jejich volného času se tak stává převážně sledování televize, v lepším případě četba knih nebo časopisů. V návaznosti na problematiku životního způsobu a životního stylu lze v trávení volného času jednotlivců spatřit jisté vzorce společné pro určité sociální skupiny. Občané s nižším nebo základním vzděláním, jež pracují manuálně, tráví svůj volný čas věnováním se nižším kulturním aktivitám jako je např. zmíněné sledování televize. Občané s vyšším a vysokoškolským vzděláním se pak ve svém volném čase zajímají o kulturně hodnotnější aktivity, jako jsou divadelní vystoupení, četba odborné literatury případně návštěvy hudebních koncertů.¹⁷

¹⁶ DUFFKOVÁ, J., URBAN, L., DUBSKÝ, J. *Sociologie životního stylu*. Plzen: Aleš Čeněk, 2008

¹⁷ DUFFKOVÁ, J., URBAN, L., DUBSKÝ, J. *Sociologie životního stylu*. Plzen: Aleš Čeněk, 2008

4.2 Volnočasové aktivity obecně

Za volnočasové aktivity považujeme všechny aktivity, kterým se věnujeme ve svém osobním volném čase. Do takových aktivit lze zahrnout velké množství činností a rozdělit je do několika kategorií. Za kategorie volnočasových aktivit můžeme označit následující:

- Kulturní aktivity
- Sportovní aktivity
- Vzdělávací aktivity
- Rekreační a cestovatelské aktivity
- Koníčky

Kulturní aktivity jsou spojené s uměním a kulturou vůbec. Tyto aktivity můžeme ještě dále rozdělit do dvou skupin a to na kulturní aktivity, jejichž prostřednictvím člověk kulturní hodnoty přijímá – tzv. aktivity receptivní a na kulturní aktivity, jejich prostřednictvím člověk kulturní hodnoty vytváří – tzv. aktivity perceptivní. Mezi receptivní kulturní aktivity patří například návštěvy divadelních představení, oper, kin apod. Do aktivit perceptivních pak lze zařadit např. hraní na hudební nástroj nebo malování aj.

Sportovní aktivity jsou, jak už sám jejich název napovídá spjaté se sportovní činností.

Vzdělávací aktivity mají za cíl zvýšit odbornost nebo kvalifikaci jedince v jím zvoleném oboru nebo činnosti. K naplnění předsevzatých cílů pak může sloužit široké spektrum možností od účasti na veřejných přednáškách přes členství v zájmovém oddílu po studium na stále populárnějších tzv. univerzitách třetího věku.

Mezi rekreační a cestovatelské aktivity bych zařadil dříve velmi populární „chalupaření“, kdy se lidé z měst přesouvali na víkendy na vesnice a zde se věnovali péči o chalupu, zahrádku a provozovali jiné aktivity, které jim městské prostředí provozovat neumožňovalo. Také sem bezesporu patří výlety po okolí či celé republice, které mají za cíl poznávat přírodní a kulturní památky naší vlasti.

Jako koníčky označujeme aktivity, které jsou provozovány ve volném čase a člověk k nim má velký citový vztah (sbírání známek, květin, hmyzu a jiných předmětů) nebo je v nich odborníkem (modelářská činnost). Podstatné je, že tyto aktivity provozuje na amatérské úrovni, tedy bezúplatně.

4.3 Funkce volného času

Ať tak či onak, aby byl volný čas strávený efektivně, musí splňovat své základní funkce. Tyto funkce se však v průběhu času měnily. Horst W. Opaschowski jich ve svém díle *Pedagogika volného času* (Pädagogik der freien Lebenszeit) následujících sedm:

- Funkce ventilační
- Funkce kompenzační
- Funkce rekreační
- Funkce katarzní
- Funkce kontrastní
- Funkce konzumní
- Funkce volného času podobného práci

Ve vztahu k mé práci bych vyzvedl funkci ventilační, jejímž smyslem je uvolnit přebytek energie jedince, funkci katarzní směřující k odreagování od určitých emocí a napětí a funkci rekreační, která slouží k regeneraci jedince.

Francouzský sociolog Joffre Dumazedier uváděl v díle *Sociologie volného času* (Sociology of leisure) jako funkce volného času tyto:

- Relaxační funkce
- Zábavná funkce

- Sebevzdělávací funkce¹⁸

Do obsahu funkce relaxační lze zahrnout odpočinek, ovšem s výjimkou spánku. Zábavná funkce pak zahrnuje aktivní odpočinek. Do této kategorie však Dumazedier zahrnuje i pasivní činnosti, kterými jsou dnes sledování televize, návštěva divadelních představení či posezení s přáteli, čas strávený s rodinou. Obsahem sebevzdělávací funkce je pak samozřejmě rozšiřování si vědomostních obzorů v oblastech atraktivních pro daného jedince.¹⁹

Způsobů jak definovat funkce volného času je tedy několik a zde uvedené jsem vybral jen příkladmo. Společné však pro všechna dělení funkcí volného času je duševní a fyzická regenerace člověka – jedince.

4.4 Způsoby trávení volného času

Jak bylo několikrát zmíněno – volný čas je čas, kdy si každý jedinec svobodně a bez ohledu na povinnosti volí činnosti, kterým se bude věnovat. Dle těchto aktivit lze rozdělit trávení volného času na aktivní a pasivní, případně dále na organizované a neorganizované.

4.4.1 Aktivní trávení volného času

Abychom tedy mohli hovořit o aktivně stráveném volném čase, musí takový čas splňovat určité aspekty jako:

- Aktivní přístup k prováděným činnostem
- Kompenzace jednotvárné pracovní zátěže

¹⁸ DUMAZEDIER, J., Sociology of leisure, Elsevier Scientific Publ. Co., 1974

¹⁹ tamtéž

- Upevňování zásad zdravého životního stylu v běžném životě²⁰

Spojení aktivní trávení volného času tedy správně ve většině lidí evokuje především myšlenky na různé druhy sportu. Lidé, kteří se tudíž rozhodnou trávit svůj volný čas aktivně, se zajímají o sporty, které jim jsou blízké nebo kterým se věnují již od dětství nebo delší čas svého života. Je v celku lhostejno zda se jedná o sporty kolektivní (typicky fotbal, florbal, hokej, basketbal aj.) nebo individuální (běh, různé druhy cvičení – jóga, gymnastika, bojové sporty aj). Takovéto sportovní aktivity pak mohou být spojeny rovněž s členstvím v různých sportovních nebo zájmových organizacích jako jsou sportovní kluby, zájmová sdružení (kroužky) apod. Vedle sportu a sportovních činností však spadá do aktivního způsobu trávení volného času také činnost v různých dobrovolných sdruženích jako je Sbor dobrovolných hasičů, Přírodovědné spolky a jiné organizace, které provádějí činnosti spojené s fyzickou aktivitou nebo pohybem v přírodě. Do takové kategorie lze rovněž zařadit i rodinné procházky, výlety za poznáním atd.²¹

4.4.2 Pasivní trávení volného času

Za pasivně strávený volný čas lze označit všechnen volný čas, který jsme nevěnovali fyzickým aktivitám. Největší část pasivně stráveného volného času v dnešní době představuje, dle mého názoru, sledování televize nebo hraní počítačových her. Díky digitalizaci moderní doby tak ustupují do pozadí činnosti jako např. četba knih.

²⁰ Volný čas a prevence u dětí a mládeže, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, odbor pro mládež, Praha: ČIHÁK TISK 2002

²¹ Volný čas a prevence u dětí a mládeže, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, odbor pro mládež, Praha: ČIHÁK TISK

5. Organizační struktura Policie České republiky

V této části práce popíši organizační strukturu PČR a uvést tak jednotlivé služby a útvary této organizace. Považuji to za nezbytné kvůli následnému pochopení předmětů činnosti jednotlivých složek Policie, jejich jednotlivých útvarů a režimu služeb na těchto útvarech.

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor.²² Policie podléhá Ministerstvu vnitra ČR a policejní prezident odpovídá za činnost PČR ministroví. Policie se skládá z následujících útvarů:

- Policejní prezidium
- Útvary s celostátní působností
- Krajská ředitelství PČR
- Útvary zřízené v rámci krajských ředitelství

Policejní prezidium

Nejvyšším článkem organizační struktury Policie je Policejní prezidium v čele s policejním prezidentem. Policejní prezident má v současnosti dva náměstky – prvního náměstka policejního prezidenta a náměstka pro SKPV. V kompetenci prvního náměstka jsou útvary jako Letecká služba PČR, Pyrotechnická služba PČR, Útvar pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby PČR, Útvar pro ochranu prezidenta ČR ochranné služby, Ředitelství služby cizinecké policie PČR, Ředitelství služby dopravní policie ČR, Ředitelství služby pořádkové policie ČR, Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy aj. Do kompetence náměstka policejního prezidenta pro SKPV patří útvary jako Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV, Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality SKPV, Národní protidrogová centrála SKPV, Útvar rychlého nasazení, Kriminalistický ústav Praha a další.²³

²² § 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění platných předpisů a novel

²³ Viz příloha č. Organizační schéma PČR

Krajská ředitelství

V čele krajského ředitelství je krajský ředitel se svými náměstky (zpravidla pro uniformovanou policii, ekonomiku, SKPV). Organizační struktura jednotlivých krajských ředitelství se liší, neboť krajský ředitel má ze zákona oprávnění navrhovat v rámci svého kraje jednotlivé útvary, které po takovém návrhu zřizuje policejní prezident²⁴. Existují však obligatorní útvary/odbory, které lze najít v každém kraji. Takovými jsou Odbor služby pořádkové policie KŘ ČR, Odbor služby dopravní policie KŘ PČR, Služba kriminální policie a vyšetřování KŘ PČR. V rámci těchto odborů jsou pak zřizovány další útvary s odlišnou územní působností (na úrovni okresů a správních jednotek). Mezi takové útvary patří Městská ředitelství (Brno, Ostrava, Plzeň) a Územní odbory. Nejvíce odlišnou strukturu má pak Krajské ředitelství hlavního města Prahy. Zde byly vytvořeny jak útvary s krajskou působností tak 4 obvodní ředitelství pro příslušné městské části, které se dále dělí na útvary s územní působností v rámci těchto obvodních ředitelství. Obecně však platí, že základní útvary stojící v popsané hierarchii na nejnižší úrovni jsou pro službu pořádkové policie Obvodní oddělení a pro službu dopravní policie Dopravní inspektoráty a pro službu kriminální policie a vyšetřování jsou to územní odbory této služby.

5.1 Jednotlivé druhy služeb Policie České republiky

Nyní když známe strukturu a druhy jednotlivých organizačních složek Policie, je patrné, že v jejím rámci funguje několik služeb, které mají vedle obecných úkolů i speciální předmět své působnosti. Nejjednodušší dělení těchto služeb je rozdělení na **službu pořádkové policie, službu dopravní policie a službu kriminální policie a vyšetřování**. Obecně lze příslušníky jednotlivých služeb rozlišit tak, že policisté služby pořádkové policie nosí černé pokrývky hlavy (brigadýrky), policisté služby dopravní policie nosí bílé brigadýrky a policisté služby kriminální policie a vyšetřování nenosí uniformu.

²⁴

§ 6 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky ve znění platných předpisů a novel

Služba pořádkové policie

Úkolem této služby je plnění obecných úkolů policie stanovených zákonem o Polici České republiky²⁵ – „*Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).*“

Jak je uvedeno výše, základním útvarem služby pořádkové policie je obvodní oddělení. Zde sloužící policisté vykonávají službu zpravidla v režimu dvanáctihodinových směn, které jsou za sebou řazeny v pořadí 2x denní směna, 2x noční směna a poté následují 4 dny volna. Toto je základní model, který však bývá velice často doplňovaný tzv. „vloženými směnami“ dle potřeb útvaru. Pravidelnost tohoto systému směn také ovlivňuje rovněž i počet vyhlášených bezpečnostních akcí, bezpečnostních opatření a úkolů plnících důležitý zájem služby. Situaci nadále komplikuje fakt, že směny mimo základní model nemusejí a zpravidla také nejsou dvanáctihodinové, ale trvají např. jen po dobu bezpečnostního opatření nebo akce, nebo jsou to několikahodinové (zpravidla osmihodinové) směny určené k plnění některých služebních úkolů. Policisté tedy v hrubých rysech znají pořadí směn, ve kterém budou sloužit nejméně na jeden kalendářní měsíc. Toto je důležité nejen pro plánování osobního, rodinného života, ale také pro plánování a organizaci volného času.

²⁵

§ 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Polici České republiky, ve znění platných předpisů a novel

Služba dopravní policie

Služba dopravní policie, jako specializovaná složka, plní vedle úkolů stanovených jí zákonem o Policii České republiky především úkoly v oblasti silničního provozu. Zejména se jedná o dohled nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích. Takový dohled se sestává z provádění základních a speciálních kontrol. Základní kontrola řidiče a vozidla je běžná kontrola se kterou se setkávají řidiči – takové kontroly nejsou nijak specificky zaměřené a mají spíše namátkový charakter. Speciální kontroly jsou pak zaměřené na kontrolu dodržování vybraných zákonných ustanovení jako je dodržování zákazu požívání omamných a psychotropních látek řidiči v době kdy by jimi mohly být při řízení vozidla ovlivněni, dodržování maximální povolené rychlosti v určitém úseku pozemní komunikace, dodržování povinností řidiče (např. akce na kontrolu dodržování povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem apod.) nebo se tyto speciální kontroly zaměřují na určitou kategorii řidičů. Takovými kategoriemi mohou být řidiči nákladních vozidel (kontrola dodržování „bezpečnostních přestávek“, maximální hmotnosti aj.), řidiči motocyklů (technický stav motocyklů aj.) nebo řidiči autobusů.

Policisté služebně zařazení na skupinách silničního dohledu dopravních inspektorátů vykonávají službu v osmihodinových směnách, přičemž systém, ve kterém po sobě tyto směny následují, nemusí mít žádnou pravidelnost, pokud jsou dodrženy podmínky pro přestávky mezi službami. Proto mohou tito policisté sloužit v jednom týdnu jak směny „ranní“ tak i směny „odpolední“ nebo pracovat v noci. Policisté, kteří souží na oddělení dopravních nehod dopravního inspektorátu, však slouží v pravidelném režimu dvanáctihodinových směn, které však mohou být ovlivněny totožnými faktory, jaké jsou uvedeny výše u služby pořádkové policie.

Je tedy zřejmé, že nejvíce dní za kalendářní týden tráví ve službě policisté služebně zařazení ke skupině dohledu na silniční provoz. To je rozhodné pro nejen pro jejich osobní život, ale také pro výběr a možnost praktikovat své koníčky či zájmy a pro organizaci volného času.

Služba kriminální policie a vyšetřování

Služba kriminální policie a vyšetřování se skládá ze dvou základních odborů. První je odbor obecné kriminality a druhý je odbor hospodářské kriminality. Práce u SKPV se odehrává ve dvou rovinách, které se vzájemně prolínají, a které spolu úzce spolupracují. První rovina spočívá v práci v terénu. Tuto práci provádějí policisté SKPV tzv. „operativci“. Jejich hlavní náplní práce je vyhledávání a objasňování trestné činnosti přímo v terénu. Na této operativní činnosti se podílejí ve spolupráci s druhou složkou pracovníků SKPV a to tzv. „vyšetřovateli“. Tito policisté po úspěšném zrealizování zákroku zpracovávají procesní stránku trestních kauz. Od těchto policistů se dostávají spisové materiály na státní zastupitelství.

Služba kriminální policie a vyšetřování odboru obecné kriminality v rámci Územního odboru se ještě dále dělí podle specializaci v rámci trestné činnosti a to na:

- **Násilnou trestnou činnost**, která zahrnuje trestnou činnost, jako je vražda, loupežné přepadení, nebezpečné vyhrožování, brání rukojmí, ublížení na zdraví, vydírání, týrání svěřené osob, únos, opuštění dítěte a další druhy násilného jednání. Násilná trestná činnost je na Krajském ředitelství vyšetřována za dozoru krajského státního zastupitelství, na územních odborech za dozoru okresního státního zastupitelství.
- **Trestnou činnost majetkového charakteru**, která zahrnuje krádeže vloupáním do rekreačních objektů (chaty, chalupy), do bytů, do kulturních objektů, do restaurací, do škol, krádeže bankomatů, trezorů a další.
- **Trestnou činnost na úseku toxikomanie**, tedy drogová problematika, která zahrnuje trestné činy jako je šíření toxikomanie nebo nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů.
- **Trestnou činnost na úseku mládeže**, která zahrnuje jak trestnou činnost páchanou na mládeži, tak také provinění, kterých se dopouští mládež)
- **Trestnou činnost mravnostního charakteru**, která zahrnuje případy znásilnění, pohlavního zneužívání, šíření pornografie, kuplířství a další.

- **Trestnou činností na úseku krádeží motorových vozidel, která zahrnuje také krádeže vloupáním do vozidel.**

Policisté zařazení na výše uvedené složce policie, jednak musejí dosahovat jistých kvalit, musejí mít odsloužený určitý počet služebních let a na tyto pozice musí projít výběrovým řízením. Tato fakta sama o sobě indikují, že výkon služby u SKPV je činností vysoce kvalifikovanou a náročnou jak na psychiku, tak také samozřejmě na čas. Výkon služby u SKPV nemá zpravidla pevně stanovenou dobu a služba je operativně upravována dle potřeb řešení jednotlivých případů. Zbývá ještě dodat, že u těchto složek je výsadou, ba i nutností výkon služby v civilním oděvu.²⁶

²⁶ Zdroj dostupný dne 7. dubna 2017 v 14:20 hodin na <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-clanky-sluzba-kriminalni-policie-a-vysetrovani.aspx>

6 Volnočasové aktivity policistů v jednotlivých službách PČR

Způsob trávení volného času je přímo závislý na tom, u které služby PČR je příslušník služebně zařazený. Jak je uvedeno v kapitole Organizační struktura Policie České republiky, důvodem jsou rozdílné systémy služeb na jednotlivých základních útvech. Zde bych ještě doplnil, že velký vliv na volbu volnočasových aktivit má samozřejmě i předmět služby v rámci daného zařazení. Jak u služby pořádkové policie, tak i u služby dopravní policie a služby kriminální policie a vyšetřování jsou služební zařazení, jejichž místem výkonu je kancelář. Jedná se o policisty pracující převážně v nemalé administrativní činnosti, kterou musí PČR vykonávat. U takových policistů by mělo být samozřejmostí vybírat volnočasové aktivity z oblasti aktivní – sportovního charakteru, neboť jejich výkon služby se dá označit moderními pojmy kancelářská práce nebo sedavé zaměstnání. Plánování daných aktivit by nemělo být s ohledem na pevný služební režim (po-pá v osmihodinových denních směnách) nikterak náročnou činností. Takovýto systém výkonu práce je ostatně nejběžnějším pracovním režimem. Souběžně s aktivním trávením volného času by bylo ideální rovněž praktikování zdravého životního stylu, který zahrnuje i zdravé stravování.

Poněkud aktivnější výkon služby mají policisté zařazení u služby dopravní policie. Tito policisté slouží také osmihodinové směny, ale jejich výkon musí logicky pokrývat celý týden včetně víkendu. Proto je zde pevné plánování volnočasových aktivit o něco složitější a celou situaci ještě komplikuje skutečnost, že policisté slouží v režimu ranních a odpoledních směn. Proto je obtížné dostavovat se na všechna setkání (tréninky, zkoušky, přípravy) zájmových sdružení nebo sportovních oddílů. Ovšem systém služeb členství v takových organizacích nebo klubech rozhodně neznemožňuje. S ohledem na skutečnost, že se dopravní policisté většinu času stráveného ve službě pohybují mimo prostory základy, tedy v „terénu“, není výkon této služby extrémně náročný. Rozhodně by však tyto policisté měli volit také činnosti pro volný čas s aktivním charakterem. Jednak z důvodu zlepšování fyzické kondice a jejího udržování, a jednak v rámci zdravého životního stylu, který je vhodné dodržovat. Toto platí obdobně i pro policisty ze služeb pořádkové policie hlídkujících v rámci obvodních oddělení a „běžné“ policisty u služby kriminální policie a vyšetřování.

Policisté služby pořádkové policie zařazení k jednotkám s určitou specializací jako jsou tzv. prvosledové hlídky, pořádkové jednotky (těžkooděnci) nebo k útvarům, kde je výkon služby

fyzicky náročnější (pohotovostní motorizované jednotky, hlídky 158, speciální pořádková jednotka) mají v rámci služební přípravy samozřejmě zvýšený počet hodin fyzické i střelecké služební přípravy. S ohledem na tento fakt by tito policisté měli svůj volný čas směřovat do oblasti pasivnějšího trávení tohoto času. Je tomu tak především kvůli dostatečné fyzické regeneraci a proto, aby nedocházelo k tzv. přetrénování respektive zraněním, která tento stav způsobuje (natažené, natržené svaly apod.).

7. Výzkumná část

7.1 Hypotézy

Hypotéza 1

Předpokládám, že služební zařazení policistů, bude mít vliv na způsob trávení volného času (aktivní nebo pasivní) a druh provozovaných volnočasových aktivit.

Hypotéza 2

Předpokládám, že stupeň maximálního dosaženého vzdělání bude mít vliv na výběr volnočasových aktivit policistů.

Hypotéza 3

Předpokládám, že délka služebního poměru nebude mít vliv výběr aktivních volnočasových aktivit policistů.

Hypotéza 4

Předpokládám, že 20 % dotázaných policistů bude členem nějakého dobrovolného sdružení či spolku jako je např. sbor dobrovolných hasičů.

Hypotéza 5

Předpokládám, že 60 % policistů upřednostňuje sledování televize nebo trávení času u počítače před návštěvou kulturně společenských akcí (divadlo, kino aj.)

7.2 Metody a postup práce

Pro sběr dat adekvátních mému výzkumu v této bakalářské práci jsem zvolil jako stěžejní metodu dotazníkovou anketu, a to jak v elektronické podobě, tak v klasické tištěné formě. Podmínkou pro vyplnění dotazníku však bylo, že místo výkonu služby příslušníka nebo příslušnice policie musí být v územní působnosti Krajského ředitelství police Středočeského kraje. Pro tištěnou formu dotazníku jsem se rozhodl především proto, abych jej mohl předložit policistům sloužícím na útvarch v okolí mého bydliště. Důvodem k tomuto kroku byla skutečnost, že budu přítomen vyplňování tohoto dotazníku a přímo uvidím, jak je pro mé respondenty srozumitelný a zda nepotřebuje jeho obsah určitou korekci. Poté, co se ukázalo, že je dotazník způsobilý sloužit svému účelu, jsem jej v elektronické podobě umístil na internet, abych tak oslovil co nejvíce respondentů v čase výrazně kratším než distribucí papírové formy dotazníku. Pro elektronickou distribuci jsem zvolil internetový portál www.vyplnto.cz. Na těchto webových stránkách je možné, po registraci, vytvořit velmi jednoduchou formou dotazník, který je identický s dotazníkem tištěným. Při sestavování dotazníku na tomto portálu je totiž možné používat jak otázky uzavřené tak zároveň i otázky otevřené a tyto spolu provázat či různě algoritmicky větvit. Ovšem největší přednost tohoto způsobu šíření dotazníku spatřuji v uživatelské pohodlnosti a jednoduchosti. Po sestavení dotazníku totiž dojde k automatickému vygenerování tzv. linku (Link = *anglicky "odkaz" či "spojení"*. Označuje hypertextový odkaz a nebo adresu na webovou stránku jako takovou.²⁷). Tento odkaz po jeho aktivaci otevře uživateli přímo stránku s dotčeným dotazníkem a ten může ihned začít odpovídat. Po vyplnění celého dotazníku stačí uživateli jen kliknout na tlačítko odeslat a všechna data se uloží na příslušný server. Díky tomu nemusí respondenti pracovat s žádným typem souboru (otevírat dokument, vyplnit jej, uložit a následně odeslat jako vyplněný). Pro šíření zmíněného linku jsem využil nejen e-mailů (existuje drobné riziko, že by byl takový e-mail vyhodnocen jako spam), ale také sociální síť Facebook, kde jsem známé příslušníky sboru kontaktoval osobně spolu s prosbou o přeposlání linku dalším policistům z jejich útvarů.

²⁷ Zdroj dostupný z https://it-slovník.cz/pojem/link/?utm_source=cp&utm_medium=link&utm_campaign=cp

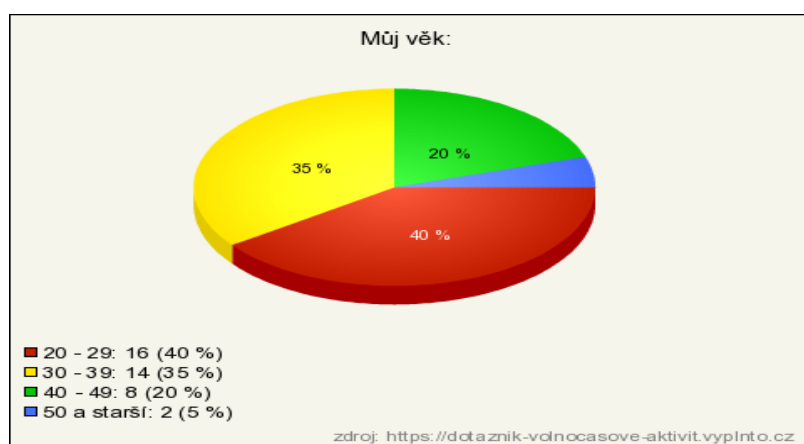
7.3 Charakteristika výzkumného souboru

Výzkumný soubor pro účely této práce tvořili policisté a policistky z Krajského ředitelství policie Středočeského kraje a územních odborů, které spadají do kompetence tohoto ředitelství (celkem 40 příslušníků). Prakticky se jedná o policisty a policistky sloužící u útvarů v územní působnosti středočeského kraje, jež zahrnují všechny tři druhy služeb, tedy službu dopravní policie, pořádkové policie a kriminální policie a vyšetřování. Na základě jejich odpovědí jsem dospěl k následujícím výsledkům.

7.4 Výsledky výzkumu

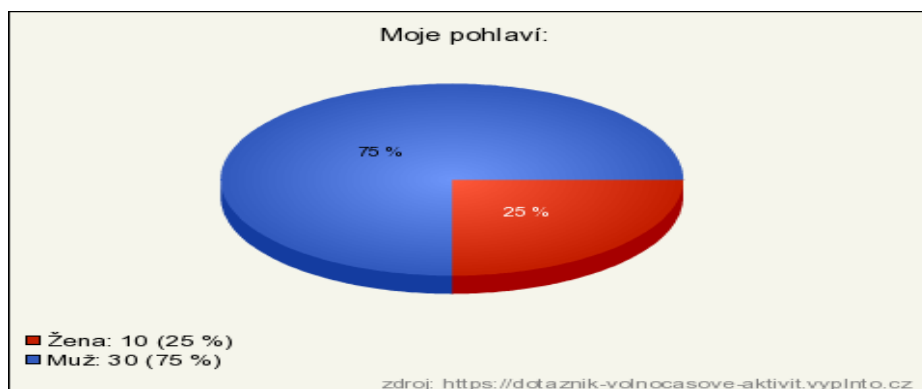
Mé dotazníkové ankety se zúčastnilo celkem 40 příslušníků Policie ČR sloužících v regionu středočeského kraje. Uvedený vzorek osob byl dle věku diferenciován tak, že do kategorie 20 – 29 let patřilo 16 osob, tj. 40 %, do kategorie 30 – 39 let patřilo 14 osob, tj. 35 %, do kategorie 40 – 49 let patřilo 8 osob, tj. 20 % a v kategorii 50 a více let byly 2 osoby, tj. 5 %, viz Graf č. 1 – Věk respondentů

Graf č. 1 – Věk respondentů

Z tohoto souboru bylo 30 mužů, tj. 75% a 10 žen, tj. 25%, jak je vidět z grafu č. 2.

Graf č. 2 – Pohlaví respondentů

Podle odpovědí na otázku Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání jsem rozdělil počty respondentů do jednotlivých kategorií (viz také graf č. 3) následovně:

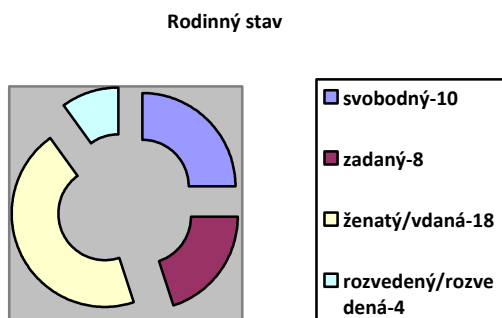
Středoškolské vzdělání (maturitu) mělo 21 respondentů, tj. 52,5 % celku. Vyšší odborné vzdělání (DiS) mělo 3 respondentů, tj. 7,5 % celku. Bakalářským vzděláním disponovalo 12 respondentů, tj. 30 % celku a úplným vzděláním, tedy magisterský nebo inženýrský titul mělo 4 respondentů, tj. 10 % celku.

Graf č. 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání

K otázce rodinného stavu odpovídajících (viz graf č. 4) jsem obdržel následující odpovědi. 10 osob (25 %) uvedlo, že jsou svobodní. 8 osob (20 %) uvedlo, že jsou zadaní. 18 osob (45 %) uvedlo, že jsou ženatí/vdané. 4 osoby (10 %) uvedlo, že jsou rozvedení.

Graf č. 4 – Rodinný stav

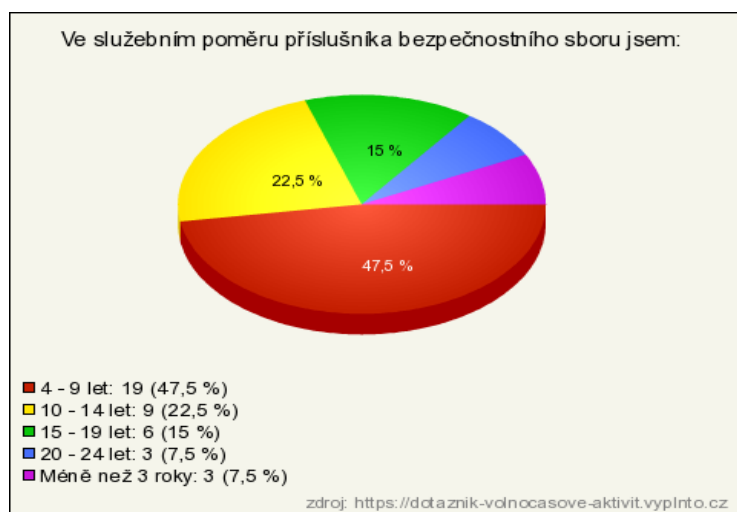
Co se týče segmentace ze služebního hlediska, získal jsem následující data. 15 osob, tj. 37,5 % slouží u služby dopravní policie. 15 osob, tj. 37,5 % slouží u služby pořádkové policie a 10 osob, tj. 25 % slouží u služby kriminální policie a vyšetřování. Tyto údaje jsou zobrazeny v grafu č. 5.

Graf č. 5 – Služební zařazení

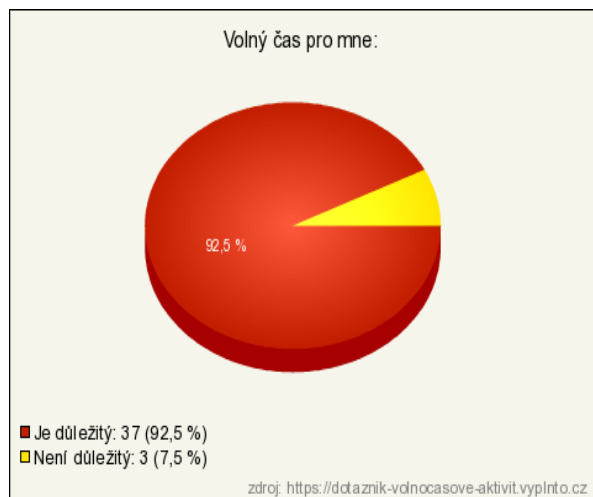
Délku trvání jejich služebního poměru (graf č. 6) jsem rozdělil do následujících kategorií a k nim jsem přiřadil získaná data takto – délka služebního poměru do tří let včetně – 3 osoby, tj. 7,5 %, délka služebního poměru v trvání 4 až 9 let včetně – 19 osob, tj. 47,5 %, délka služebního poměru v trvání 10 až 14 let včetně – 9 osob., tj. 22,5 %, délka trvání služebního poměru v trvání 15 – 19 let včetně – 6 osob, tj. 15 % a délka trvání služebního poměru 20 – 24 let – 3 osoby, tj. 7,5 %.

Graf č. 6 – Délka služebního poměru

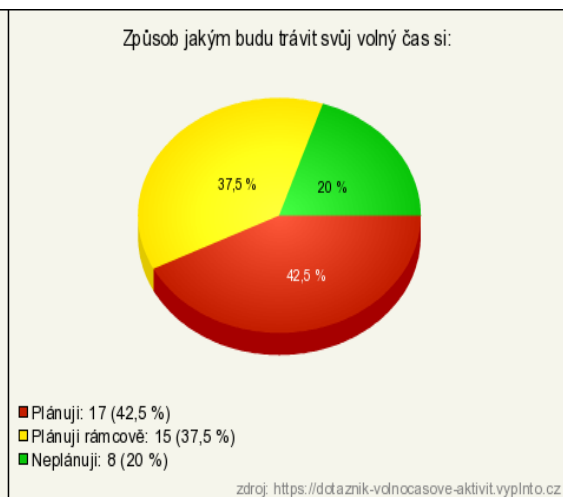

Na otázku zda je pro policisty volný čas důležitý, viz graf č. 7, odpovědělo 37 osob, tj. 92,5 %, ano a 3 osoby, tj. 7,5 % ne. Na následnou otázku „Způsob, jakým budu trávit svůj volný čas si:“ plánuji, odpovědělo 17 osob, tj. 42,5 %, plánuji rámcově, odpovědělo 15 osob, tj. 37,5 % a neplánuji, odpovědělo 8 osob, tj. 20 %, jak je patrné z grafu č. 7.

Graf č. 7 – Důležitost volného času

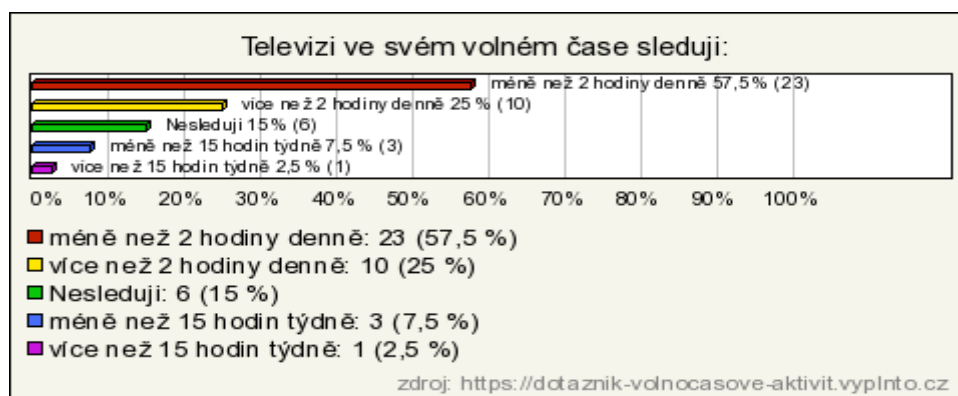
Graf č. 8 – Plánování volného času

Otázky týkající se náplně volného času jsem z důvodu uživatelské přívětivosti rozdělil do kategorií dle počtu hodin, kterým se respondenti věnují za určitý časový úsek. V rámci zachování variability jsem však umožnil respondentům zvolit více odpovědí v případě, že by jejich konkrétní volnočasové aktivitě odpovídalo více časových kategorií. V důsledku toho však nemusí být součet procent roven stu.

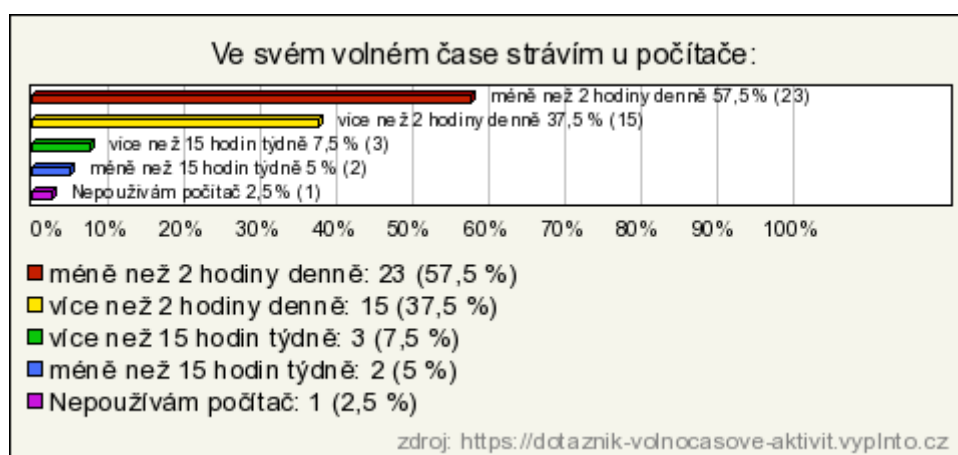
K otázce Televizi ve svém volném čase sleduji (viz. graf č. 9) jsem získal následující odpovědi. Televizi ve svém volném čase vůbec nesleduje 6 osob, tj. 15 %. Televizi ve svém volném čase sleduje denně méně než dvě hodiny 23 osob, tj. 57,5 % a více než dvě hodiny denně 10 osob, tj. 25 %. Z toho však týdně televizi ve svém volném čase sledují 3 osoby, tj. 7,5 % méně než patnáct hodin týdně a 1 osoba, tj. 2,5 % více než patnáct hodin týdně.

Graf č. 9 – Sledování televize

Na otázku Ve svém volném čase trávím u počítače, jak je patrné v grafu č. 10, odpověděla 1 osoba, tj. 2,5 %, že počítač nepoužívá. 23 osob, tj. 57,5 % tráví u počítače ve svém volném čase méně než dvě hodiny denně. 15 osob, tj. 37,5 % tráví u počítače ve svém volném čase více než dvě hodiny denně. Z toho však tráví u počítače ve svém volném čase 2 osoby, tj. 5 % méně než 15 hodin týdně a 3 osoby, tj. 7,5 % více než 15 hodin týdně.

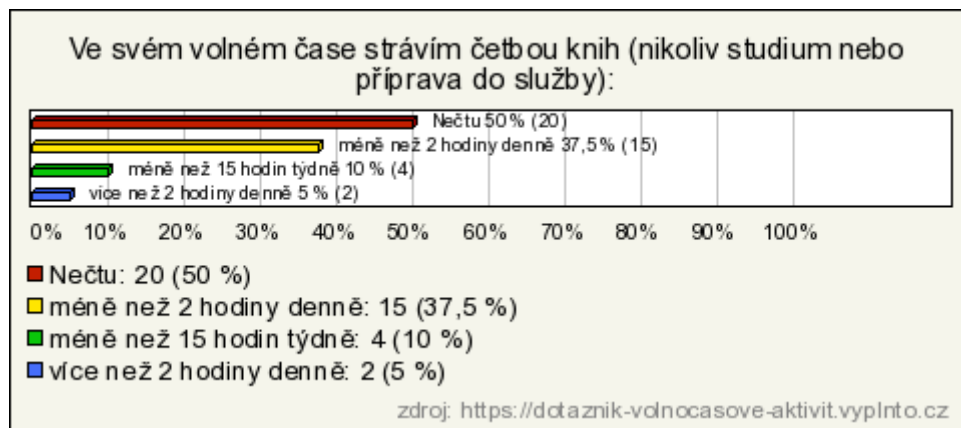
Graf č. 10 – Volný čas u počítače

Na otázku Ve svém volném čase strávím četbou knih, odpovědělo 20 osob, tj. 50 %, že vůbec knihy nečtou. 15 osob, tj. 37,5 % tráví ve svém volném čase četbou knih

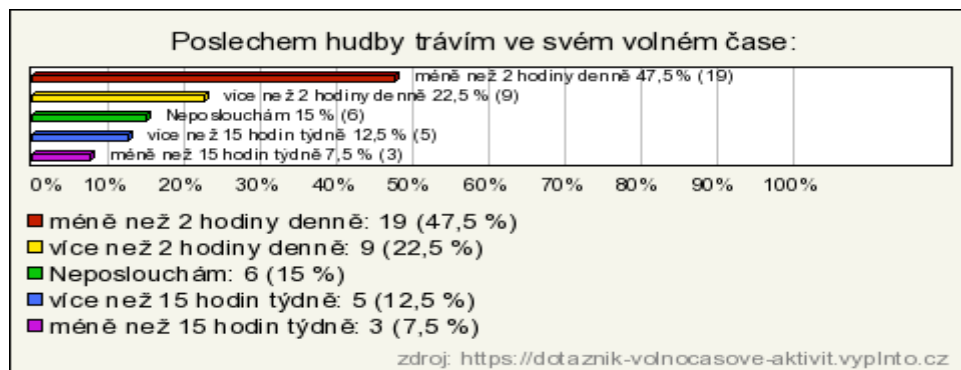
méně než dvě hodiny denně. 2 osoby, tj. 5 % tráví ve svém volném čase četbou knih více než dvě hodiny denně. Z toho dále tráví ve svém volném čase četbou knih 4 osoby, tj. 10 %, méně než 15 hodin týdně a nikdo z dotázaných netráví volný čas četbou knih v rozsahu více než 15 hodin týdně, viz graf č. 11.

Graf č. 11 – Četba knih ve volném čase

Poslechem hudby tráví dotázaní policisté svůj volný čas následovně. 19 osob, tj. 47,5 % odpovědělo, že ve svém volném čase poslouchají hudbu méně než dvě hodiny denně. 9 osob, tedy 22,5 % poslouchá ve volném čase hudbu více než dvě hodiny denně. Z tohoto souboru pak 3 osoby, tj. 7,5 % poslouchá ve volném čase hudbu méně než 15 hodin týdně a 5 osob, tj. 12,5 % více než 15 hodin týdně. 6 osob uvedlo, že ve svém volném čase hudbu vůbec neposlouchá. Tyto údaje jsou zaznamenané v grafu č. 12.

Graf č. 12 – Poslech hudby ve volném čase

K další otázce, Relaxací, pasivním odpočinkem (např. spánkem během dne) trávím ve svém volném čase:, jsem získal následující data. 20 osob, tedy 50 % dotázaných,

odpovědělo, že svůj volný čas vůbec pasivně netráví. 11 osob, tj. 27,5 %, uvedlo, že tráví svůj volný čas pasivně méně než dvě hodiny denně a 7 osob, tj. 17,5 %, naopak více než dvě hodiny denně. Dále pak jedna osoba (2,5 %) uvedla, že tráví pasivně méně než 15 hodin týdně a jedna osoba (2,5 %) více než 15 hodin týdně – viz graf č. graf č 13.

.Graf č. 13 – Pasivní odpočinek ve volném čase

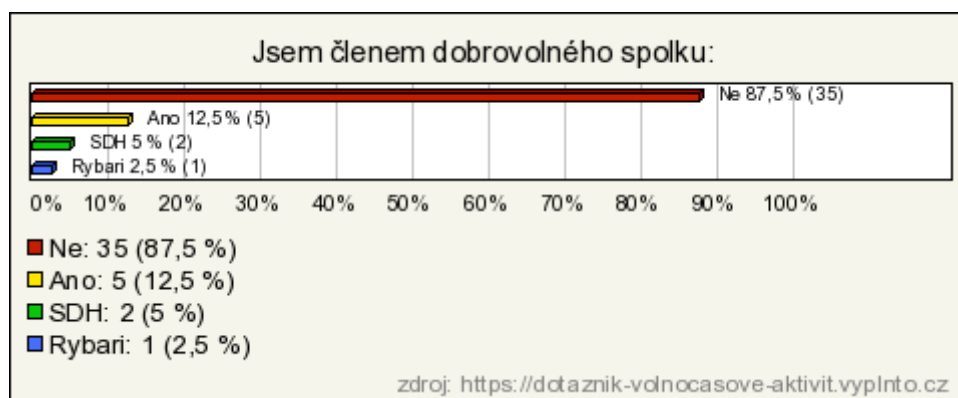
K otázce členství dotazovaných v nějakém sportovním klubu jsem obdržel následující odpovědi – viz graf č 14. 34 osob, tj. 85 %, uvedlo, že není členem sportovního klubu a netráví tak svůj volný čas organizovaně. 6 osob čili 15 % se přihlásilo ke členství v nějakém sportovním klubu. Tři osoby následně uvedly o které kluby a sporty se jedná – karate, hokej, fotbal a sportovní střelba.

Graf č. 14 – Členství ve sportovním klubu

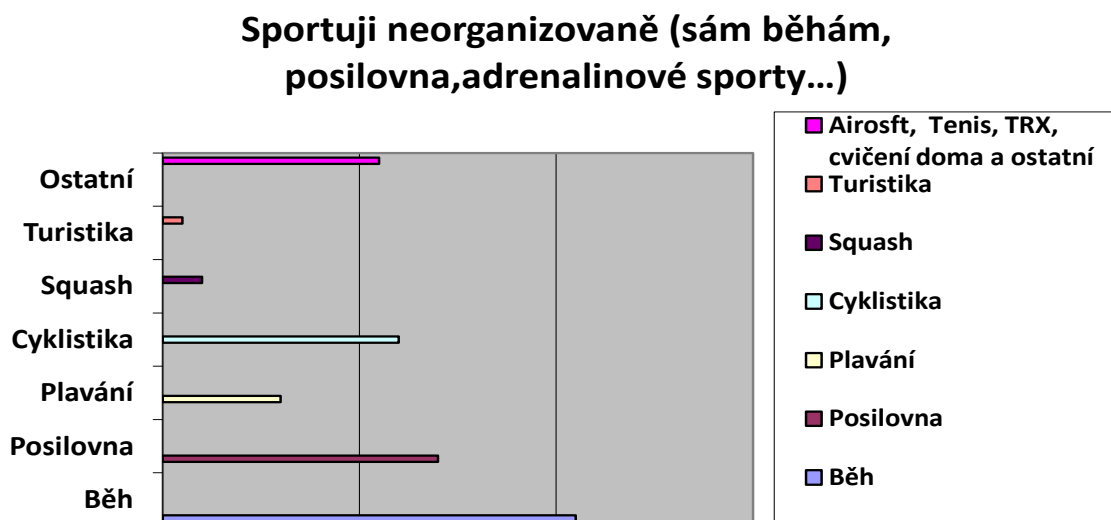
K otázce členství v nějakém dobrovolném spolku – graf č. 15 - se respondenti vyjádřili následovně. 35 dotázaných osob, tj. 87,5 %, není členem dobrovolného spolku. 5 osob, tj. 12,5 %, se přihlásilo ke členství v dobrovolném spolku a tři osoby jej konkrétně uvedly. Z předmětného souboru osob jsou 2 členy SDH (Sboru dobrovolných hasičů) a jedna osoba je členem rybářského spolku.

Graf č. 15 – Členství v dobrovolném spolku

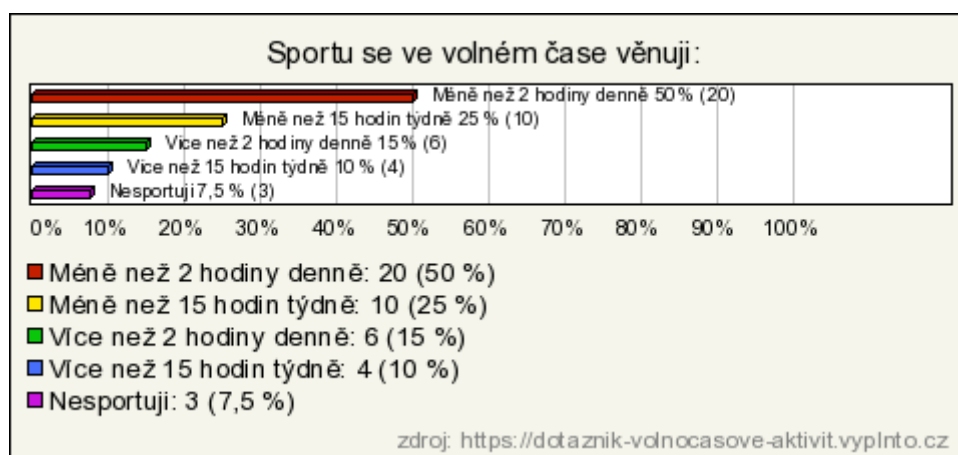
K otázce Sportuji neorganizovaně a jak, jsem získal následující odpovědi (viz graf č. 16). Nejvíce se ve svém volném čase policisté věnují běhu. Druhou nejčastější volnočasovou aktivitou je posilování a to jak doma tak v posilovně. Třetí nejčastější činností ve volném čase policistů je jízda na kole (horském i silničním). Ve velké míře tráví svůj volný čas policisté také plaváním. Ostatní volnočasové aktivity jako squash, airsoft, TRX, cvičení doma, in-line bruslení, tenis, vysokohorská turistika a jiné neprovozovalo více jak 2 z dotázaných.

Graf č. 16 – Neorganizované sportovní činnosti ve volném čase

Na otázku Sportu se ve volném čase věnuji:, odpovědělo 20 osob, tj. 50 % méně než dvě hodiny denně a 6 osob, tj. 15 %, více než dvě hodiny denně. Z toho dále ve volném čase sportuje méně než 15 hodin týdně 10 osob, tj. 25 % a 4 osoby, tj. 10 % více než patnáct hodin týdně. 3 osoby, tedy 7,5 %, uvedly, že ve svém volném čase vůbec nesportují. Tyto údaje jsou znázorněny v grafu č. 17.

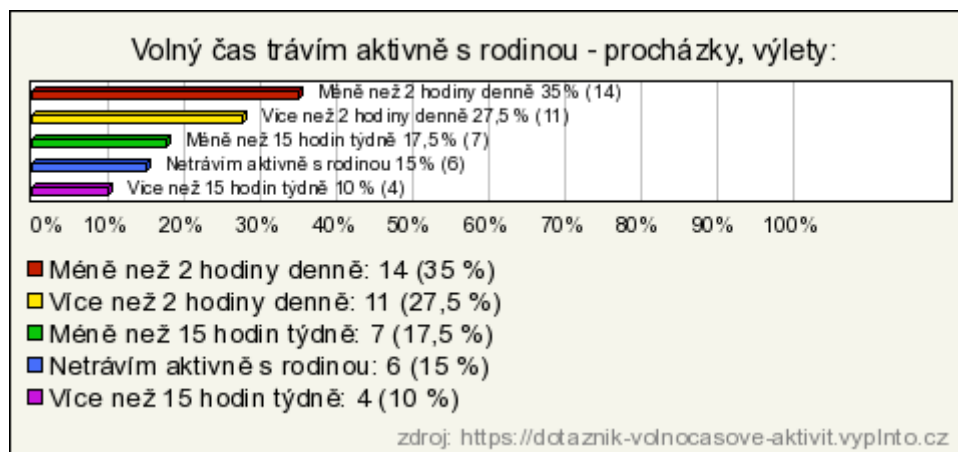
Graf č. 17 – Dobra strávená sportem ve volném čase

K otázce Volný čas trávim aktivně s rodinou (viz graf č. 18), jsem získal následující údaje. Méně než dvě hodiny denně tráví aktivně s rodinou 14 osob, tj. 35 % a 11 osob, tedy

27,5 % tráví aktivně s rodinou více než dvě hodiny denně. Z toho uvedlo 7 osob, tedy 17,5 %, že takto tráví volný čas méně než 15 hodin týdně a 4 osoby, tj. 10 % více než 15 hodin týdně. 6 osob, čili 15 % z dotázaných uvedlo, že čas aktivně s rodinou netráví.

Graf č. 18 – Doba trávení aktivního volného času s rodinou

Na otázku Volný čas trávím aktivně sám (viz graf č. 19), odpovědělo 21 osob, tedy 52,5 %, že takto tráví volný čas méně než dvě hodiny denně a 3 osoby, tj. 7,5 %, více než dvě hodiny denně. Dále odpovědělo 7 osob, tj. 17,5 %, že volný čas uvedeným způsobem tráví méně než 15 hodin týdně a 2 osoby, tj. 5 %, takto tráví volný čas více než 15 hodin týdně. 8 osob, tj. 20 %, uvedlo, že volný čas popsáním způsobem vůbec netráví.

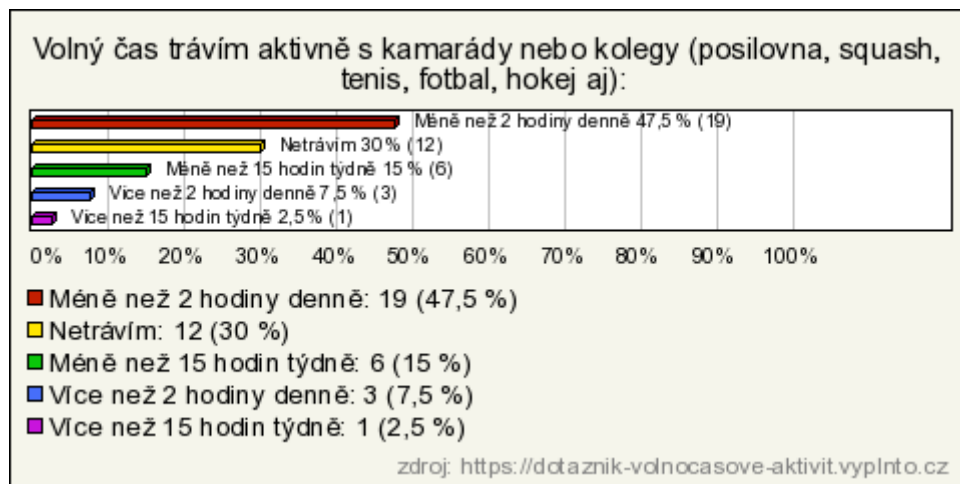
Graf č. 19 – Doba trávení aktivního volného času samostatně

Volný čas aktivně s kamarády nebo kolegy tráví méně než dvě hodiny denně 19 osob, tj. 47,5 %, a více než dvě hodiny svého volného času denně takto stráví 3 osoby, tj. 7,5 %. Z toho takto tráví svůj volný čas méně než 15 hodin týdně 6 osob, tj. 15 %, a více

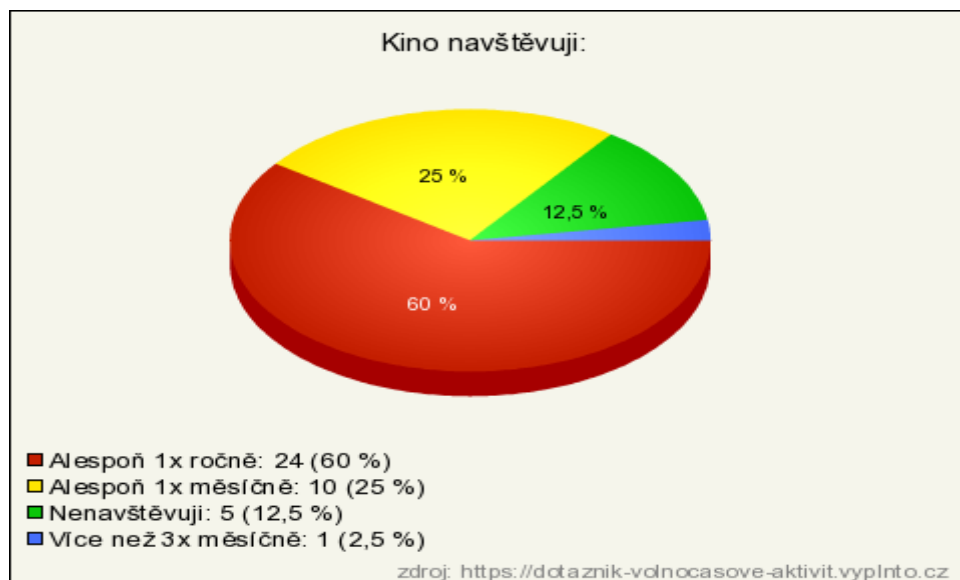
než patnáct hodin týdně 1 osoba, tj. 2,5 %. 12 dotázaných odpovědělo, že takovýmto způsobem svůj volný čas netráví, viz také údaje v grafu č. 20.

Graf č. 20 – Doba aktivního trávení volného času s ostatními (nikoliv rodinou)

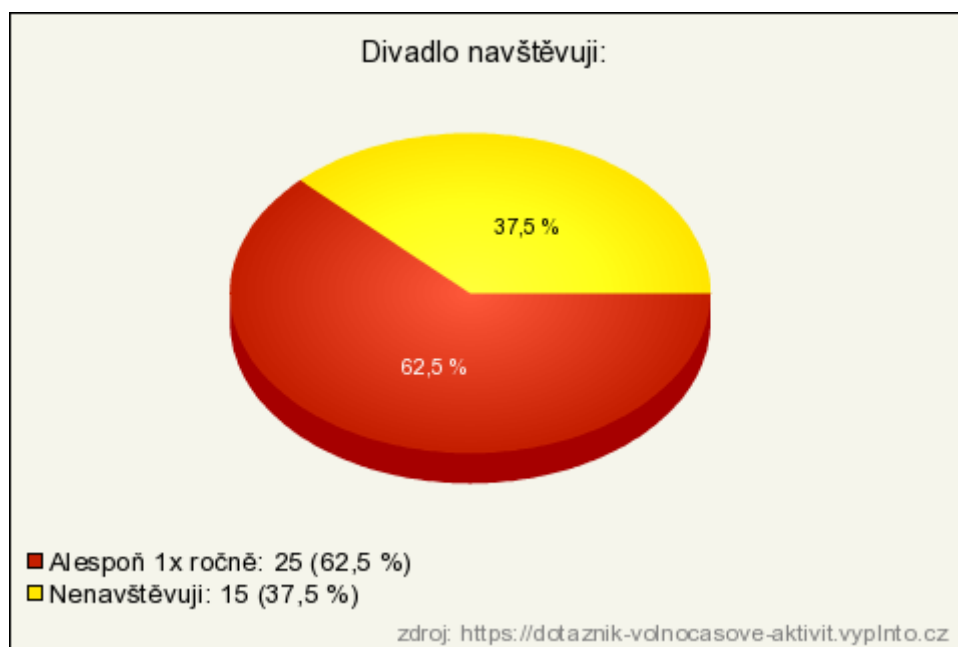
Na otázku Kino navštěvuji:, uvedlo 24 osob, tj. 60 %, že kino navštíví alespoň jednou ročně. Jedenkrát měsíčně pak navštěvuje 10 dotázaných osob, tj. 25 % a více jak třikrát měsíčně navštíví kino 1 osoba, tj. 2,5 %. Kino pak ze všech dotázaných vůbec nenavštěvuje 5 osob, tj. 12,5 %, viz graf č. 21.

Graf č. 21 – Četnost návštěv kin ve volném čase

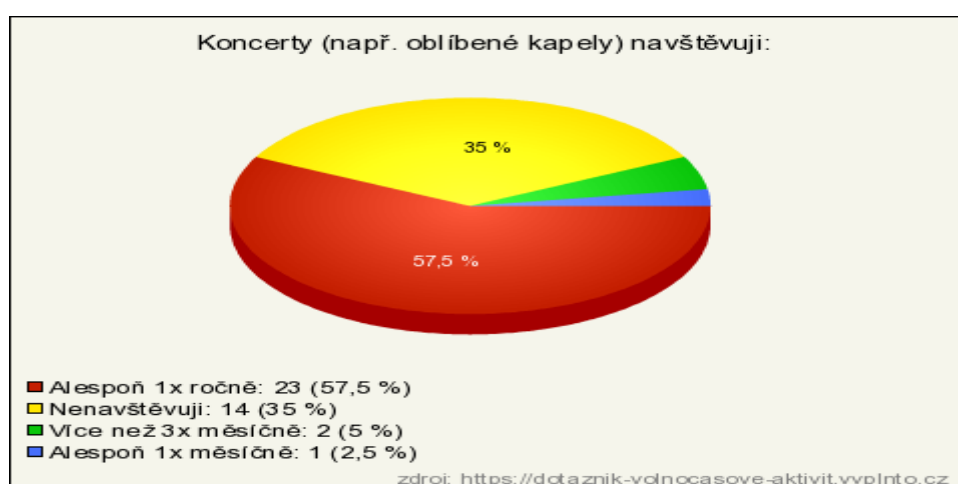
U otázky Divadlo navštěvuji:, jsem navzdory pluralitě kategorií získal pouze dva druhy odpovědí jak je patrné z grafu č. 22. 25 osob, tj. 62,5 %, navštěvuje divadlo alespoň jedenkrát ročně. Zbytek dotázaných, tedy 15 osob (37,5 %) uvedlo, že divadlo nenavštěvuje vůbec.

Graf č. 22 – Četnost návštěv divadel ve volném čase

Koncerty (např. oblíbené kapely) navštěvuje alespoň jedenkrát ročně 23 osob, tj. 57,5 %. Alespoň jedenkrát měsíčně navštěvuje koncerty 1 osoba, tj. 2,5 % a více než třikrát měsíčně 2 osoby, tj. 5 %. 14 dotázaných uvedlo, že koncerty nenavštěvuje. Tyto údaje zobrazuje níže uvedený graf č. 23.

Graf č. 23 – Četnost návštěv koncertů ve volném čase

7.5 Verifikace hypotéz

Hypotéza č. 1, kterou jsem stanovil tak, že předpokládám, že služební zařazení policistů, bude mít vliv na způsob trávení volného času (aktivní nebo pasivní) a druh provozovaných volnočasových aktivit, **se nepotvrdila**. Dotazník vyplnilo 40 respondentů, z nichž bylo 15 služebně zařazeno u služby dopravní policie, 15 u služby pořádkové policie a zbývajících 10 je zařazeno u služby kriminální policie a vyšetřování. Poměr zastoupení policistů u jednotlivých složek byl tedy relativně vyvážený. Dle vyhodnocení dat z dotazníku je ve všech jednotlivých službách preferován aktivní způsob trávení volného času s převahou běhu a cyklistiky. Nelze tedy konstatovat, že by například policisté služby dopravní policie byly ve volném čase méně aktivní než policisté ze služby kriminální policie a vyšetřování. Dále lze dokonce konstatovat, že se policisté z různých služeb policie věnují totožným volnočasovým aktivitám.

Hypotéza č. 2 - předpokládám, že stupeň maximálního dosaženého vzdělání bude mít vliv na výběr volnočasových aktivit policistů - **se nepotvrdila**. Policisté či policistky s vysokoškolským vzděláním (úplným i částečným) se věnují stejným volnočasovým aktivitám jako policisté či policistky se středoškolským nebo vyšším odborným vzděláním. Dokonce i poměr mezi sportovními a kulturními aktivitami byl relativně vyvážený.

Hypotéza č. 3, tedy předpoklad, že délka služebního poměru nebude mít vliv na výběr aktivních volnočasových aktivit, **se potvrdila**. Policisté s různě dlouhou dobou trvání služebního poměru tráví svůj volný čas pomocí podobných volnočasových aktivit. Z výsledků dotazníku vyplývá, že i policisté s délkou služebního poměru nad dvacet let chodí běhat nebo jezdí na kole stejně jako nový policisté, tedy příslušníci s délkou služebního poměru v trvání do tří let.

Hypotéza č. 4, ve které jsem stanovil předpoklad, že 20 % policistů bude členem nějakého dobrovolného sdružení či spolku jako je např. sbor dobrovolných hasičů **se nepotvrdila**. Z celého souboru dotázaných je pouze jeden policista členem dobrovolného sboru hasičů a jeden policista členem rybářského spolku.

Hypotéza č. 5, kde jsem předpokládal, že 60 % policistů upřednostní sledování televize nebo trávení času u počítače před návštěvou kulturně společenských akcí (divadlo, kino aj.) **se potvrdila**. Z výsledků dotazníku vyplývá, že televizi policisté sledují sice méně než dvě hodiny denně (57,5 %), né však více než patnáct hodin týdně. U počítače tráví méně než 2 hodiny denně rovněž 57,5 % dotázaných policistů a více než 2 hodiny denně 37,5 % z nich. Naproti tomu návštěvu kina nebo koncertů podnikají policisté alespoň jednou ročně. Divadlo pak dokonce 37,5 % dotázaných policistů nenavštěvuje vůbec, tedy ani jedenkrát ročně.

8. Diskuse

Na základě dotazníkové ankety, které se účastnilo 40 příslušníků policejního sboru, jsem se pokusil zjistit, zda považují policisté ve středočeském kraji způsob trávení volného času za důležitý a jakým volnočasovým aktivitám se v tomto čase věnují. Zajímalo mne především, zda se jedná o fyzické aktivity nebo zda policisté, stejně jako ostatní občané, volí spíše konzumní způsob života související se sledováním televize nebo trávením volného času u počítače a jsou v době svého volna spíše pasivní a relaxují. Získaná data jsem bohužel nemohl porovnat s žádnou studií na identické nebo obdobné téma, neboť volnočasové aktivity policistů nebyly dosud předmětem žádného podobného výzkumu.

Dotazník jsem koncipoval tak, že v první části jsem otázky (číslo 1 – 6) zaměřil na zjištění základních údajů ve smyslu pohlaví, rodinného stavu a nejvyššího dosaženého vzdělání. Dále jsem v této části dotazníku zjišťoval u které služby policie dotazovaný příslušník či příslušnice slouží a jaká je délka jejich služebního poměru. Tato data jsem považoval za rozhodná pro určení, zda jsou příslušníci některé ze služeb policie, například pořádkové policie, ve svém volném čase aktivnější než policisté z jiných služeb. Z výsledků dotazníku je patrné, že takový rozdíl mezi příslušníky jednotlivých služeb však nepanuje. Jak policisté ze služby dopravní policie, pořádkové policie tak i příslušníci služby kriminální policie a vyšetřování tráví svůj volný čas podobnými fyzickými aktivitami, a to dokonce v podobné hodinové dotaci.

Druhá část dotazníku (otázky č. 7 – 13) byla zaměřena na průzkum organizovanosti volného času a pasivní části volného času policistů. V souladu s očekáváním jsem dospěl k závěru, že policisté více sledují televizi nebo tráví čas u počítače. Návštěva kina, koncertu nebo divadla je v nadpoloviční většině případů jen velmi okrajovou až jednorázovou záležitostí.

Otázky (číslo 14 – 20) měli za úkol sledovat skladbu aktivních volnočasových aktivit a míru zapojení do společnosti (setkávání se členy stejného spolku či sdružení, přáteli, rodinou, kolegy aj.) v okolí svého bydliště nebo místa ubytování. Po vyhodnocení této části dotazníku zjistil, že mezi aktivními volnočasovými aktivitami policistů převažuje běh a cyklistika a to bez ohledu na věk nebo délku služebního poměru. Ovšem většina příslušníků

se těmto aktivitám věnuje individuálně. Díky tomu se ovšem nezapojují do běžného denního společenského dění v okolí svého bydliště nebo místa ubytování.

Poslední část dotazníku, ve které došlo asi k největšímu překvapení celého výzkumu, jsem věnoval kulturním aktivitám policistů. Otázky 21 – 23, tedy jak často navštěvují příslušníci policie kino, divadlo a koncerty (kupříkladu oblíbených hudebních skupin) ukázali na zajímavou skutečnost. Více jak třetina respondentů nenavštěvuje divadlo či koncerty vůbec a ostatní jen alespoň jedenkrát ročně. Kino pak z vybraných kulturních aktivit vyšlo jako nejčastější, ovšem 60% účastníků ankety jej navštíví toliko jedenkrát za kalendářní rok. Příčinou tohoto jevu může být skutečnost, že na kulturních akcích policisté participují během služby. Je zvykem, že dopravní policisté se při významných kulturních akcích podílejí na obsluze dopravy tím, že v případě potřeby řídí provoz na přilehlých křižovatkách nebo dohlíží na hladký nájezd vozidel na parkovací plochy a podobně. Takovýchto opatření se účastní také policisté ze služby pořádkové policie, kteří následně během akcí dohlíží na veřejný pořádek a bezpečnost v okolí místa konání. Příslušníci služby kriminální policie a vyšetřování jsou pak přítomni mezi návštěvníky takových akcí a svou operativní a pátrací činností dohlíží na bezpečnost přímo v místě konání kulturní akce.

9 Závěr

Cílem práce bylo zjistit, jakým způsobem tráví svůj volný čas příslušníci Policie České republiky. Zda jsou si vědomi důležitosti trávení svého volného času a aktivit, jaké v tomto časovém úseku provozují. Pro lepší pochopení obecného významu trávení volného času a vůbec toho, jaký časový úsek je volný čas, jsem se věnoval problematice životního způsobu a životního stylu. Nesporným faktem je, že policisté jsou velice specifická sociální skupina, stejně jako hasiči, zdravotníci nebo vojáci. V těchto sociálních skupinách je způsob života i životní styl podmíněn výkonem služby, povolání. Díky tomu má pro příslušníky těchto sociálních skupin volný čas větší význam než u ostatních, méně rizikových prací. Předpokládal jsem, že kvůli velkému vypětí a stresu budou příslušníci policejních složek trávit svůj volný čas spíše pasivně, fyzicky nenáročnými volnočasovými aktivitami. U příslušníků s rodinami jsem očekával, že tyto aktivity budou trávit právě se svými rodinami.

Na základě provedeného výzkumu jsem dospěl k následujícím závěrům.

Závěr č. 1: Na základě shromážděných dat konstatuji, že služební zařazení policistů nemá přímý vliv na jejich způsob (aktivní, pasivní) trávení volného času.

Závěr č. 2: Stupeň maximálního dosaženého vzdělání nemá vliv na výběr volnočasových aktivit policistů.

Závěr č. 3: Délka služebního poměru rovněž nemá vliv na výběr volnočasových aktivit policistů.

Závěr č. 4: Policisté jsou jen zcela výjimečně členy dobrovolných sdružení nebo spolků (jeden ze čtyřiceti dotázaných).

Závěr č. 5: V případě pasivních volnočasových aktivit dává 57,5 % dotázaných policistů přednost televizi nebo počítači před návštěvou koncertů, divadel nebo kin.

Na základě výše uvedených závěrů jsem nabyl dojmu, že výběr a druh volnočasových aktivit příslušníků policie není zcela intuitivní, ale odpovídá nárokům na profesní přípravu

příslušníků policejního sboru. Povinnost být zdravotně a fyzicky způsobilý pro výkon služby totiž patří mezi základní povinnosti policisty. Proto se ve svém volném čase policisté věnují sportovním aktivitám, nejvíce běhu a cyklistice, aniž by to považovali za moderní trend nebo součást zdravého životního stylu. Také jsem si vědom toho, že přísun aktuálních informací o společenském, kulturním či politickém dění je pro policistu nezbytný a televize je stále jejich největším zdrojem. Nemohu zde tedy navrhnout doporučení měnit skladbu denních volnočasových aktivit či jejich vyváženost z druhového hlediska (aktivní vs. pasivní). Jsem ovšem přesvědčený, že častější návštěva divadelních představení nebo kin by neuškodila všeobecně kulturnímu rozhledu policistů.

Seznam použité literatury

1. KUBÁLKOVÁ, Ludmila. Pohyb v prevenci a péči o zdraví. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2000. ISBN 80-863-1704-8.
2. KUBÁTOVÁ, Helena. Sociologie životního způsobu. Vyd. 1. Překlad Karel Balcar. Praha: Grada Publishing, 2010, Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-2456-0.
3. PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogika volného času: (teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času). Vyd. 4. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-423-6
4. SLEPIČKOVÁ, Irena. Sport a volný čas. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0044-7
5. SPOUSTA, V. et al. Teoretické základy výchovy ve volném čase: úvod do studia pedagogiky volného času. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1997. ISBN 80-210-1007-X.
6. DUFFKOVÁ, J., URBAN, L., DUBSKÝ, J. *Sociologie životního stylu*. Plzeň: Aleš Cenek, 2008
7. DUMAZEDIER, J., *Sociology of leisure*, Elsevier Scientific Publ. Co., 1974
8. Volný čas a prevence u dětí a mládeže, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, odbor pro mládež, Praha: ČIHÁK TISK 2002

Informační zdroje

1. <http://www.wikipedia.org>
2. <http://www.kapezet.cz/index.php?object=General&articleId=160&leveMenu=0>
3. <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-clanky-sluzba-kriminalni-policie-a-vysetrovani.aspx>
4. <http://babybat.blog.cz/1402/gothicka-subkultura>
5. https://it-slovník.cz/pojem/link/?utm_source=cp&utm_medium=link&utm_campaign=cp
6. <http://slovník-cizích-slov.abz.cz/>

Přílohy

Dotazník

Příloha č. 1 – Dotazník

pohlaví							
muž				žena			
věk							
20-29		30-39		40-49		50 a více	
Rodinný stav							
svobodný		zadaný		ženatý		rozvedený	
Děti		ano		počet		ne	
Maximální dosažené vzdělání							
vyučen +maturita		SŠ - maturita		VOŠ		VŠ částečné (Bc)	
Domácí mazlíček		ano		jaký		ne	
Služebně jsem zařazený(á) u služby							
dopravní policie		pořádkové policie			kriminální policie a vyšetřování		
Ve služebním poměru příslušníka bezpečnostního sboru jsem:							
1-3		4-9		10-14		15-19	
Volný čas pro mne		je		není		důležitý	
Způsob jakým budu trávit svůj volný čas si							
Plánuji		Neplánuji		plánuji jen rámcově			
Televizi ve svém volném čase sleduji							
nesleduji		méně než 2 hodiny denně			více než dvě hodiny denně		
méně než patnáct hodin týdně				více než patnáct hodin týdně			
Ve svém volném čase strávím u počítače							
netrávím čas u pc		méně než 2 hodiny denně			více než dvě hodiny denně		
méně než patnáct hodin týdně				více než patnáct hodin týdně			
Ve svém volném čase strávím četbou knih (nikoliv studium nebo příprava do služby)							
netrávím čas četbou		méně než 2 hodiny denně			více než dvě hodiny denně		
méně než patnáct hodin týdně				více než patnáct hodin týdně			
Poslechem hudby trávím ve svém volném čase							
netrávím čas poslechem hudby		méně než 2 hodiny denně			více než dvě hodiny denně		
méně než patnáct hodin týdně				více než patnáct hodin týdně			
Relaxací, pasivním odpočinkem (např. spánkem během dne) trávím ve svém volném čase							
netrávím čas takto		méně než 2 hodiny denně			více než dvě hodiny denně		
méně než patnáct hodin týdně				více než patnáct hodin týdně			
jsem členem sportovního klubu						ano	
						ne	
*jste-li členem sportovního klubu, doplňte níže jakého (fotbal, hokej, karate,...)							

jsem členem dobrovolného spolku		ano		ne
*jste-li členem dobrovolného spolku, doplňte níže jakého (SDH, Myslivost, Rybáři,...)				
Sportuji neorganizovaně (sám běhám, posilovna,...)				
sportu se ve volném čase věnuji				
netrávím čas takto	méně než 2 hodiny denně	více než dvě hodiny denně		
méně než patnáct hodin týdně		více než patnáct hodin týdně		
Volný čas trávím aktivně sám (procházky, výlety) nebo s domácím mazlíčkem (procházky se psem apod.				
netrávím čas takto	méně než 2 hodiny denně	více než dvě hodiny denně		
méně než patnáct hodin týdně		více než patnáct hodin týdně		
Volný čas trávím aktivně s kamarády nebo kolegy (posilovna, squash, tenis, fotbal, hokej aj)				
netrávím čas takto	méně než 2 hodiny denně	více než dvě hodiny denně		
méně než patnáct hodin týdně		více než patnáct hodin týdně		
Kino navštěvuji				
nenavštěvuji	alespoň 1x měsíčně	alespoň 3x měsíčně		
alespoň 1x ročně				
Divadlo navštěvuji				
nenavštěvuji	alespoň 1x měsíčně	alespoň 3x měsíčně		
alespoň 1x ročně				
Koncerty (např. oblíbené kapely) navštěvuji				
nenavštěvuji	alespoň 1x měsíčně	alespoň 3x měsíčně		
alespoň 1x ročně				

Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta

M. Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Evidenční list žadatelů o nahlédnutí do listinné podoby práce

Jsem si vědom/a, že závěrečná práce je autorským dílem a že informace získané nahlédnutím do zveřejněné závěrečné práce nemohou být použity k výdělečným účelům, ani nemohou být vydávány za studijní, vědeckou nebo jinou tvůrčí činnost jiné osoby než autora.

Byl/a jsem seznámen/a se skutečností, že si mohu pořizovat výpisy, opisy nebo rozmnoženiny závěrečné práce, jsem však povinen/povinna s nimi nakládat jako s autorským dílem a zachovávat pravidla uvedená v předchozím odstavci tohoto prohlášení.

Poř. č.	Datum	Jméno a příjmení	Adresa trvalého bydliště	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				